

rek

átogat. Február végén a miniszterelnök visszaadja... 12. (Rador.) Hodzsa Mi... a Le Journalnak, mely... ezeket mondta: „Szán... idesen Belgrádba és ké... utazni. Azt hiszem, le... zdasági és politikai cso... amely a kisantantot és... agába és amelybe belép... zág is. A csoport nem... ellen és különösen nem... Közép-Európa épületé... Franciaországban, Ang... szországon kell támasz...

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

ROMANIA... Népost... Budapest... Disztr. 2. le.

KELET

ESZDÓ POLITIKAI NAPILAP

Arany 5... Pen ek. 1936. február 14. 56. EV. SEVAT 21. XIX. EVF. 36 SZAM.

Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy a kormánynak nincsen elég ereje a mehedintimegyei választási harcok elfajulásának megakadályozására

Nincs törvénycikkely — mondotta a miniszterelnök, — mely korlátozhatná a választási propaganda szabadságát. Hódolatot küldte a miniszterelnök a királynak a párizsi és londoni tárgyalások sikereért

Goga páriját a fajgyűlölet, a Mihalacheét az osztálygyűlölet pártjának minősíti a miniszterelnök

Bucuresti, február 13. (Az Uj Kelet tud.) Csütörtökön délelőtt Tatarescu miniszterelnök részt vett Targu-Iuliban a gorgymegyei pártvezeték végrehajtóbizottsági ülésén. Tatarescu a gyűlésen a következőket mondotta: „A politikai helyzetet ma a külpolitikai események határozzák meg. Öfelsége londoni és párizsi látogatásai során megnyilatkozott az az őszinte hódolat, amelyen a külföldön hazánk uralkodóját illetik és egyben a király személyes látogatásai megerősítették azokat a kapcsolatokat, amelyek szövetségeseinkhez és barátainkhoz fűznek. Az a tiszteletteljes és tüntető hódolat, amellyel királyunk lépésről lépésre találkozott, minden román szívet büszkeséggel és bizalommal tölt meg. Az a kitüntetés, amely Öfelségét Párisban érte, áthárul az országra is, mely részt kap azokból a babérokból, amiket első polgára idegen földön szerzett. Ezek a megnyilvánulások elnémitják belső torzalkodásunkat, hogy annál büszkébben tadjon fel bennünk a román öntudat ereje. Ezzel az öntudattal beszélt Öfelsége a határokon túl egy békés és szövetségeseihez, barátaihoz hű állam és annak polgárai nevében. Ennek a jegyében biztosította barátainkat külpolitikai vonalunk változatlanágáról, melynek folytonosága nem mutat eltérést vagy ingadozást. II. Károly király útja megerősítette tekintélyünket a külföldön, jelentős eredményt jelent a külügyi komplikációk elsimítása kérdésében. Emelkedett lélekkel kiáltunk tehát: elismerésünk Öfelségéé, királyunké!

A kormány halad a maga útján

Rendkívüli jelentőségű esemény a néhány nappal ezelőtt Victor Antonescu által aláírt pénzügyi egyezmény. Ez hosszú és nehéz tárgyalások eredményeként olyan kérdéseket old meg, amelyek külföldi pénzügyi kötelezettségeink teljesítésében merülnek fel. Az egyezmény révén nemzeti termékeink számára újabb piacok nyílnak meg. Nagy szövetségeseinkhez fűződő kapcsolataink erősödtek és ebben a megerősödött légkörben folytatjuk kormányunkat, melyben az ország egészséges közvéleménye támogatja. A parlament megnyitása után megkezdjük a trónbeszédben felsorolt törvényjavaslatot és előszörban a költségvetés vitáját, hogy újra hozzáfogassunk az újjáépítési program megvalósításához. A kormány halad, mint eddig is a maga útján.

Tudom, hogy erre a kijelentésre választ fogok kapni. Mert mikor a békés és csendes országról beszélek, a dolgozó országot értem alatta és nem a kávéházak és bárók világát, ahol a zavargások méregkeverői ülnek. Ebben az általános és békés atmoszférában sajnálatos kivétel a Mehedinti megyére szakadt csanák. A szelid és munkásgazdák által lakott megyék négyezer messzi földről hozott ágens tartja terrorja alatt. Ez a terrorbanda ver-

karokkal, osztagokkal és szabályszerűen felszerelt csapatokkal választási annaleseinkben egyedülálló propagandára vetemedik. A valóságos invázióval szemben a hatóságok teljesítik kötele-ségeiket, igyekeznek elfojtani, megtorolni és szankciókat alkalmazni a terroristákkal szemben. Sajnos azonban törvényeink elégtelenek, mert semmiféle törvénycikkely nem ad jogot számunkra, hogy e barbárokat, akik a propaganda szabadságának örve alatt erős akot követnek el a polgári öntudaton, a megyéből eltávolíthassuk.

A miniszterelnök szerint a kormány nem avatkozik bele a választásokba

A választási törvény elő módosításának alkalmával a törvényhozóknak megőrdőst kell találniuk arra, hogy köszabadságainkat és alkotmányos intézményeinket megvédjük ezektől az excessusoktól. Az a vád ért bennünket, hogy megyében háboruzó felek egyikét támogatjuk. Ez olyan ostoba vád, hogy megcáfolása is majdnem fölösleges. Pártunk álláspontját ugy a jobboldali kilengésekkel, mint a baloldali túlzásokkal szemben leszögeztük. Semmi köztünk a keresztény állam harcosaihoz, se

a parasztállam ideológusaihoz sem. A két politikai párt programját ojbá tekintjük, mint választási formulákat, melyek megvalósítására nem alkalmasak. Mindkét doktrína a gyűlölet politikájának megnyilvánulása és mi nem vagyunk hívei sem a faj-, sem pedig az osztálygyűlöletnek.

Nem avatkozunk be a szemeink előtt folyó szenvedélyes harcokba, de apállá-nunk kell a háborus felek józérése és felelősségére. Ne feledje el egyik fél sem, hogy az ország általános helyzete szszhangot és s övetkezést kíván. A nemzetközi élet horizontjáról még nem tünkte el a sötét fellegek és fájdalmas lenne, hogy mikor az összes felelőstényezők az ország fekéjének megszilárdításán fáradoznak, az ország határain belül késítenek elő a háborut. Ökölbe szritott kezekkel nem lehet békepolitikát folytatni, erős akos öelekedetek semmiféle problémát nem oldanak meg és az excessusok segítégével elért választási győzelmek csak vereégnek nevezhetők. Ami a kormányt illeti, zavartalanul kormányzásit munkánkat fogjuk folytatni az országot tervszerűen konszolidálni akarjuk és elzárkózunk az izgató elméletek elől.

Hodzsa Milán ma estig meghosszabbította párizsi tartózkodását a Duna-medence megszervezése érdekében

Elsősorban Ausztria és a kisantant közötti kapcsolatok rendezéséről van szó. Preferenciális vámrendszer a Duna-medencei államok részére. A német hivatalos külpolitikai lap elelesen említi a középeurópai blokkrendszer

Párizs, február 13. (Rador.) Hodzsa miniszterelnök elhatározta, hogy pénteken estig Párizsban marad és folytatja tárgyalásait a Duna-medence megszervezésére vonatkozólag. Beavatott körök szerint a cseh zlovák és román kormányok felfogása a dunai probléma megoldását illetőleg azonos. A ok az eszmék, amelyek a jelenlegi tárgyalásokon felmerültek, hasonlóak az 1932 évi francia konstruktív tervben felvetett idákhöz. Szó van e'sorban az Ausztria és a kisantant között gazdasági kapcsolatok rendezéséről. Az itt megállapítandó rendszer nyitva áll majd Magyarország és Bulgária részére is, de nem kapcsolja ki Németország és Olaszország részvételét sem, érdekeiknek megfelelő feltételek között. E terv megvalósítása érdekében elősorban a preferenciális vámrendszer bevezetéséről volna szó, vagyis elinténi a legnagyobb kedvezmény elvét. Közvetkezésként azután a Magyarország és Ausz-

ria között Rómában kötött egyezmény alkalmazása. A feladat kétségtelenül nem könnyű. Mindamellett a nem etközi helyzet és különösen Ausztria nyilatkozatai a Habsburg-problémát illetőleg megfelelő feltételeket teremtettek ennek megvalósítására.

Berlin, február 13. (Rador.) A Deutsche Diplomat'sche Korrespondenz kommentálva Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök legutóbbi kijelentéseit Közép-Európa megszervezését illetőleg, emlékeztet Hitler szavaira: Németország a jövőben nem fog résztvenni semmiféle konferencián, melynek programján nem szerepel a sokát hangzottott együttműködés. Blokkok alakítása csak katonai célokat szolgál. Németország ellen és nem gazdasági előnyökért, ahogyan ezt beállítani igyekeznek.

London, február 13. (Rador.) Edward király tegnap kiballgatáson fogadta Baldwin miniszterelnököt.

VILÁG TUKRÁ

Európa felebred

R. N. Coudenhove-Kalergi új műve

Coudenhove-Kalergi, a nagynevű Páneurópa-ideológus és szervező néhány év óta mintha elalagott volna. A világbeke és a humanizmus nagy barátja újabban ismét hallat magáról és pedig egy könyvével kapcsolatban, amely a napokban jelent meg, címe: Europa erwacht! — Európa felebredt. Ebben a könyvben Coudenhove-Kalergi hejszányi finomsággal mutatja ki hogy az európai egyenletlenség mennyire magával rántotta az európai gazdasági életet. Az európai államvilág szervezeti formái miegyéből állanak, mint anarchiából és ököljogból? — kérdi Coudenhove, ebben a vonatkozásban utal a hellénekre. Mint egykor a darabokra szaggatott Hellasz, állott Macedónia, Itália és Perzisa között, ugy áll ma a széjjelszaggatott Európa Oroszország, Amerika és Ázsia világhatalmai között.

A könyvben Coudenhove-Kalergi ismereteli a páneurópai mozgalom kezdeteit. Már Európa régi népei is ismerték az államon felüli összefogó és egységesítő szervezetet. Nem ugyan a tömegek, hanem a tömeg lelkét és érdekeit magukban hordozó kevesek. Ilyen volt Dante, ilyen volt Podjebrad György (az első, aki egy gondosan kidolgozott alkotmányt szerkesztett az európai Egyesült Államok számára. Ismerjük a történelemből a „keresztény köztársaság” tervét, tudjuk, hogy abbé de Saint Pierre mit tervezett, ismerjük Napoleon felfogását ebben a tekintetben és Victor Hugóét is.

Coudenhove-Kalergi sakszerűen vezeti le a modern páneurópai mozgalomig a hasonló mozgalmakat. Idézi Gustav Stresemann hozzáintézett szavait: „Nem találja groteszknek, hogy Dél-Németországból Tokióig rövid néhány nap alatt el tudott jutni repülőgépen, minden vázraklatás nélkül, míg Európában a mozdonyoknak órák-hosszat kell vesztegelniök minden újabb vámvizsgálatnál!”

1930-ban Aristide Briand benyújtja híres európai memorandumát a Népszövetségnek és lerögzíti benne az európai szövetség viszonyát a világ Népszövetségéhez. Már ugy van megkonstruálva a terv, hogy az európai szövetségi szervezet mindig a Népszövetséghez csatlakozna, csak ennek hozzájárulásával kérsítene el akcióhoz szükséges munkálatait. Olyan nagyszabású és üdvös terv volt Briandé, amelyből haszon hárult volna kétségtelenül az Európán kívüli országokra néve is. Briand kezdeményezése azonban elposványodik és az európai államszövetség helyett egy tanulmányi bizottság lép életbe az európai Unió számára. 1932 március 7-én Briand egyedül és minden hatalom nélkül hal meg. Egy év múlva aztán a páneurópai mozgalmat óriási csapás éri azzal, hogy Németországban uralomra jut a nemzeti szocializmus. „Ettől az időtől kezdve” — jegyzi meg Coudenhove — „Németország egyre határozottabban szigetelődik el Európától. Külpolitikailag az ő Altdeutsches politikájával, belpolitikailag pedig a fajiság kihangsúlyozásával. De erkölcsi tekintetben is elkülönődik azzal, hogy az emberi jogokat megszünteti, jogilag pedig azal, hogy új jogi fogalmakat épít fel, gazdaságilag pedig az autarchia gondolata által.”

A páneurópai mozgalomban belső változás folyamata indul meg. Lehetetlen tömegpropagandát kifejteni Páneurópa érdekében anélkül, hogy ez ne viselné magán a német-ellenesség bélyegét. Coudenhove ezt nem akarja, mert nem szeretné a németiséget aonosítani a nemzeti szocializmussal. Ezért tehát elhalasztja a politikai tömegmozgalmat, hogy legyen ideje a páneurópai gazdasági propaganda előkészí-

szépsége Szófiába utazik?... ár 12. Egyik fővárosi... i, hogy Károly király... gátja Boris bolgár ki... Román hivatalos körök... ven tervről Bucurestiben

tására. Az európai kulturát ugyanis nem tudja elképzelni a középeurópai Németország nélkül, már pedig ez mai állapotában európai kulturára képtelen. Különben is Coudenhove-Kalergi Bécs városát akarja a jövő európai kultúraszövetség központjának. Bécs ugyanis minden változása ellenére megőrizte kozmopolita és antisoven jellegét és tudatában van még ma is európai küldetésének és tradíciójának.

Ebben a könyvében a Páneurópa-gondolat sokkal alaposabban, kimerítőbben és részletesebben bontakozik ki, mint a szerző régebbi könyveiben. Az állampolitikai, gazdaságpolitikai, kultur- és pénzügyi vonatkozások tisztán emelkednek ki a Páneurópa vezérelve gondolatvilágából. Külön fejezetben foglalkozik a hipernacionálizmussal, amelyet a mai politikai és szellemi élet legnagyobb betegségeként tart. Elsősorban a vérmithosz és az északi faj kiváló ága ellen tör lándzsát. Elismeri Észak-Európa nagy kultúrterjesztőit, de rámutat arra, a kétségtelen körülményre, hogy a legtöbb európai zseni nem az északi lakosság köréből került ki, hanem az európai faj északi és földközítengeri ágának keverékéből: Észak-Itáliából, Dél-Németországból, Franciaországból, Hollandiából. A legtöbb német zseni, mint amilyen Goethe és Beethoven, a típusuk szerint nem is északi. A tézis, hogy az árjak az egyedüli zeni-fajták, könnyen megcáfoltató a japán és kínai hősök, szentek, művészek és gondolkodók egész táborával. Az árja fajteóriát a mai német urak ad abszurdum viszik. Minthogy minden embernek két szülője van, négy nagyszülője és nyolc dédnagyszülője, egy évezredben mindenkinek az ősei körülbelül 8600 millióra emelkednek. Minden európainak az elődei már a Karolingek idejében fel kell öleljék az összes európai nemzeteket és rendeket és az összes európai okokatestvérei egymásnak, tekintet nélkül hajuk és szemük színére és tekintet nélkül anyanyelvükre. Minden európai ereiben királyok és szolgák vére folyik, épp úgy, mint szentek és bűnösöké, zsidóké és nemeké, mongoloké és araboké, — mondja Coudenhove Kalergi. Hozzáteszi, hogy szó sem lehet Európában tiszta fajiságról. „Majd eljön a nap — mondja Coudenhove — amikor Európa népei fel fogják ismerni, hogy egy nagy család áldozatai lettek, hogy nyelvkülönbségük miatt lelketlen demagógok és nagyzási hobortban szenvedő félműveltek visszaéltek velük, egymás ellen láttatták őket, hogy jövőjüket veszélyeztessék. A betegség, amiben Európa ma szenved, nem más, mint a nacionalista hisztéria.”

Egyidőben jelent meg ez az alapvető művel egy másik kisebb írása a szerzőnek a mai zsidó-gyűlöletről. „Judenhas von heute.“ Ebben kimutatja, hogy a faji antiszemitizmus a kereszténységnek egyik legveszedelmesebb ellensége. A világnézetét küzdelmet valójában a keresztények és újpogányok fogják megvívni. Coudenhove nem csak egyoldalú védelmezője lenni a zsidóságnak, megmutatja a szerinte zsidó hibákat és tulkapásokat, amelyek megkönnyítették az antiszemita demagógia munkáját. Foglalkozik az antiszemita propaganda eszközeivel, az úgynevezett Cionibölcsek jegyzőkönyvével és kimutatja ennek a borzalmas hamisításnak egész történetét. Ismerteti a berni pert, amelyben Meyer törvényszéki elnök azzal öszegerte a jegyzőkönyvetek, hogy azok nemcsak hamisítványok, hanem piáriumok is, fércmunka és még annál is hűvnyabb: ostobaság.

R. N. Coudenhove igéri könyvében, hogy rövidesen ki fogja adni apjának, Heinrich Coudenhove-Kalergi grófnak híres művét, „Az antiszemitizmus lényege“ című könyvét is és pedig megfelelő kiadásban. Heinrich Coudenhove gróf korának egyik legnagyobb diplomátája, kutatója és filozófusa volt, aki a keresztény, mohamedán, zsidó és budhista mesterek vezetésével lett mélyült el a vallási kérdésekben. Könyvtára a csehországi Ronsbergben talán az egyetlen, amely az antiszemitizmus világirodalmát felöleli.

ארסה כשר
Eukászt eljegyzésekre, esküvőkre és egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben jutányosan készít Adler, Str. Gen. Neulcea 4.

Sir Neil Malcolm vezérőrnagy lesz a Népszövetség új menekültügyi főbiztosa

Az új főbiztos konferenciára fogja összehívni az érdekelte országok kormányait

Genf, február 13. Sir Neil Malcolm vezérőrnagy, akit a legutóbbi népszövetségi tanácsülések során legtovább emlegettek a német menekültügyek főbiztosi állására, a napokban taraszkodott Avenol népszövetségi főhivattal. A tanácskozással független össze azok az új intézkedések, amelyeket Sir Neil Malcolm fogantatott, abban az esetben, ha átveszi a Népszövetség hatásköre alá tartozó főbiztosi hivatal. A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint Sir Neil Malcolm örömmel vállalná ezt a hivatalt, amelyet már a Népszövetség őszi időszaka előtt foglalta el. Feltehető, hogy a Sir Neil Malcolm generálist már a közel napokban ki fogják nevezni erre a hivatallra, azonban hónapok telnek el, amíg az előkészületek oda fejlődnek, hogy az angol tábornok átvehesse a zsidó menekültügy irányítását.

Az új főbiztos az érdekelte országok képviselőinek konferenciáját fogja egybehozni, hogy velük megállapítsa azokat a feladatokat, amelyek alapján a zsidók különböző országokban nyugodt körülmények között végezhetik munkájukat. Ugyancsak magára vállalta Sir Neil Malcolm, hogy tárgyalni fog külön-külön is az egyes kormányok képviselőivel a menekültügyekben, munkalehetőségeket fog szervezni számukra és biztosítja a menekültek és gyermekeik fejlődését. Végül érintkezésbe lép azokkal az egyesületekkel és szervezettekkel,

amelyek a menekültek ügyeinek segélyezési feladatait vállalták. A tábornok már eddig is eméteiten kijelentette, hogy ezekkel az egyesületekkel nagyon szívesen kíván együttműködni.

Sir Neil Malcolm ma hatvanhat éves. Előzőleg a Royal Institute of International Affairs-nek, amely tudvalevőleg a brit birodalom legelőkelőbb testülete. Etonban és Sandhurstban nyerte első kiképzését, 1889-ben lépett a brit hadsereg kötelékébe. 1897-től 1898-ig India északnyugati frontján szolgált és teljesítményeier nem egyszer kitüntetést kapott. 1899-ben Ugandában teljesített szolgálatot, 1900-ban viszont Dél-Afrikában, ahol résztvett a harcokban és súlyosan megsebesült, de csak 1924-ben lépett ki a hadsereg aktív kötelékéből.

Azóta nemzetközi ügyek szolgálatában áll. Megkapta a becsületrend parancsnoki kitüntetését, számos egyéb külföldi nagy kitüntetésre. Egy időben kiadója volt a „The Science of War“ című katonai szaklapnak. A Royal Institute of National Affairs, amely Malcolm generális elnöksége alatt áll, nemzetközi problémák tanulmányozásával foglalkozik. Az intézet köztára kitűnően fel van szervezve mindazon művekkel, amelyek ebbe a témakörbe tartoznak. Minden hónapban ülést tartanak, amelyen megvitatják a világ nemzetközi problémáit.

Érdekes adatok a Banca Nazionalea évi jelentésében

Megjelent a Nemzeti Bank ezévi jelentése, amelynek megállapításai és adatai nagyban érdeklik a gazdasági életet. Minderkeelőtt felsorolja az elmúlt év legfontosabb eseményeit, mint amelyek az ezüstnek revalorizálása, az aranyblyok államanak akciója, a nemzetközi kereskedelem újabb megszűrése, a belga frank devalorizálása, az olasz lira értékesítése és a többi. Ezután megemlíti a jelentés a kisanant és a Balkánució által kifejtett erőmegfeszítést az ezen államok között levő gazdasági kapcsolatok inenzvebb tételére. A nemzetközi gazdasági helyzetről megállapítja a jelentés, hogy az sok tekintetben a múltal szemben javulást mutat.

A belföld gazdasági helyzetére átérve a jelentés kiemeli, hogy habár az ideai termés gyenge és minőségileg közepesszerű volt, mégis a román földműves helyzete javult, egyrészt a konverzós törvény végrehajtása, másrészt a gabonának az év utolsó hónapjaiban való aranyelődése folytán. Az ipar határozottan fejlődött, a petróleumipar termelése megmaradt a tavalyi szinten, mindamellett az árak emelkedése folytán petróleum exportunk értéke 1 milliárdnál emelkedett.

Az ország kereskedelmi mérlegének feleslegét a Nemzeti Bank 6.080 millióval állítja be, hozzáteszi azonban, hogy ez az adat rekti-

fikálásra szorul, mert a statisztikai adatoknál túlmagasán vették fel a kivitel és tulajacsonyan a behozatalt.

Mindenesetre azonban több volt a felesleg az 1934. évi 441 milliónál. Ennek a feleslegnek azonban nem volt az kedvező befolyása, mint ahogyan remélni lehetett, — ugyanis az 1934. évi 45.25 százalékkal szemben 59.86 százaléka a kivitelnek ment oly országba, melynek jelenleg blokkált devizarendszere van, által egyes országokban nagy befagyott követelések következtek, míg az állam nem tudott külföldi kötelezettségeinek eleget tenni. Az állam külföldi adósságainak nem fizetése külföldben nem költségvetési, hanem csak tranzferkérdés, mert az átutalardó devizák lejérékét az állam befizette a Nemzeti Banknak és az ma is ott fekszik. Meg kellett változtatni a külkereskedelmi rendszert, hogy háromszoros célt érjen el vele a Nemzeti Bank. A kivitelnek az erős devizájú államok felé való terelődését, a kompenzácós üzleleket csökkentését és a leborolyított kivitel üzletek alapján minél nagyobb devizamennyiségek befolyását.

A Nemzeti Bank az év folyamán oly devizapolitikát folytatott, amelynek alapján a lej stabilitásának megvédése volt. Ebből a szempontból eredmény, hogy a kibocsátott bankjegyek aranyfedezete a belföldi aranybányák

termelésének átvétele következtében 493 millió lejjel gyarapodott.

A jelentésből megállapítható, hogy az 1935. évben a lezártított váltók tárcája 741 millió lejjel volt kevesebb, mint 1934-ben. A földművelés jellegű hitelek a lezártított váltóknak összesen 2.37 százalékát teszik ki, ami egy országban, mely állítólag agrár ország, nem mutat a mezőgazdaság különös támogatására. 1934 végén a waransokra adott előlegek 541 millió lejjel szerepelnek, 1935-ben ez a tétel egyszertien elűnt. Ha ehhez hozzászámítjuk, hogy a Nemzeti Bank mily hosszú időre tartja vissza az exportörök pénzét, kiderül, hogy a Nemzeti Bank nem hitelország, hanem ellenkezőleg, egy kényszerbeéleket kezelő intézmény. Az értékpapírlombard 120 millió lejjel csökkent és alig tesz ki 197 millió lejt. Ezekből az adatokból is látható, hogy a Nemzeti Bank főhivaásának, a gazdasági életnek hitelek folyósítása után törtéő megélénkítésének alig tesz eleget. Tulajdonon elfoglalja úgy látszik, a devizakereskedelmi monopol.

Charlie Chaplin új filmje

Newyork, február 13. A newyorki Rivoli színházban szerdán este zajlott le a régen várt művészeti világesemény: Charlie Chaplin Modern idők című új filmjének első bemutatója.

Az előadás külsőségeiből meg lehetett állapítani, hogy a hosszú idő alatt, amely alatt Chaplin nem szerepelt, semmit sem vesztett repertuáriságából. A legelőkelőbb hely őt dolába kerül. Az uccán amnyi ember várta Chaplint a színház előtt, hogy valóóságos közelharc dult a tömegben. A rendezők nem bírtak a tömeggel, mire tüzoltókat kellett hívni, hogy megőszítsék a Rivoli színház környékét.

Ötvenperces késéssel kezdődött az előadás. A filmvilágot a több között a két Fairbank, Will Hays, Eddie Cantor, Gloria Swanson, Ginger Rogers, Edgar Robinson, Corinne Griffith, Fred Astaire és Kay Francis képviselik. Új filmjében Chaplin az örök csavargót játsza, az emberek gonoszságának örök áldozatát.

Szélében kis fehér virág nyílik, egyáltalán pedig kis madár röpköd. Így jellemzik a Modern idők hőseit. Egyszóval: költő. Chaplin egy ultramodern gyárban dolgozik a futószalag előtt, mint munkás. Egyszer aztán megbolondul a gépes munkától. Meggyógyul és mint népvész, fogságba kerül, pedig — ártatlan, Letartóztatásnak az is az oka, hogy kényeret lopott és mint éjjeli őrmegitta egy kocsmáros borát.

A film közönsége megelépséssel tapasztalta, hogy Chaplin Modern idők-je néma film. Csak bizonyos zajokat és zenei részeket szinkronizáltak. Egyetlen egyszer azonban táncol és énekel Chaplin a filmben.

A newyorki kritika elismeri Chaplin zenéjét, néhányan azonban szemére vetik a kritikában, hogy soha sem volt ilyen kesernyés, ilyen lézadó, mint ebben a filmben. Szemére vetik azt is, hogy filmjének politikai tendenciája van és kacérkodik a kommunizmussal. Egy fmbjében se ilyen ellensége Chaplin a nagy vállalatok urainak és a rendőrségnek. De sokan éppen ezért magasztalják a filmet.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, február 14.
Bucuresti 17.15: Mozsol zenekar. 19.35: Közvetítés az Operaházból. 22.45: Hírek. 23: Éjjeli hangverseny.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 12.05: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése, Tosca. 23.30: Jazz.
Bécs, 16.05: Schrammel-lemezek. 22.30: Rádiózenekar.
Belgrád. 19.50: Népdalok. 21: Hangjáték. Brunn. 21.20: A filmhómónikusok hangversenye.
Brüsszel. 18: Harmónika. 20.15: Golfi zongoraművész játéka. 21: Induók. 1
Droitwich. 17: Szimfonikus hangverseny. 22: Prunrose brácsaművész játéka.
Hilversum. 22.10: Hangszerszólók.
Kalundborg. 20.10: Új dán dalok.
Kassa. 20.30: Rádióötös.
Ljubljana. 22.15: Orosz dalok.
Milánó. 21: Szimfonikus hangverseny.
Oslo. 17: Szórakoztató zene.
Párizs. 18: Kamarazene. 21: Jazz zongorán.
Poste Parisien. 20.35: Művészlemezek. 21.30: Martelli operabeszélnő dala.
Prága. 17.10: Beethoven: C-dúr hármas. 19.05: Wagner: Lohengrin.
Regionci. 19.30: Katonazene.
Riga. 17.50: Szórakoztató zene. 20: Rádiózenekar.

Palestine Maritime Lloyd

(egyedüli hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.)

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifaá:

Har Carmel	1936 február 7-én	Har Carmel	1936 február 24-én
Har Zion	1936 február 16-án	Har Zion	1936 március 3-án

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

mint a Dr A. Mibasham vezetése alatt álló

„Kedem“ utazási iroda

erdélyi és banáti vezérképviseleténél.

Teherszállítás: ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérügynökség szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 65. Tel. 174. Táviratcim: Bercovici

Új, február
Chicago Daily
gard Ansel Mo
cikksorozatot k
mesnek tartjuk a
kezéséről beszám
A fegyverkezé
egész Európát e
á csapott. A h
tővényt fog meg
rintos fegyverke
alföldi országok
krisis következt
óriási összeg il
nagy áldozatokk
beszegen a hadi
bizonyítja, hogy
szóben állunk. E
legbőkeebb né
utaztam, hogy
ennek a készülő
A feladat nem
ber szeret beszé
semleges marad.
Jesse tün ető mód
irányulnak. A k
nem szereti gy
hogy gyanakvó
Ezért a külügy
nagyon kevés a
nagyon jól infor
adta az alábbi se

Hogy miért
ki a szemeket?
boldog kontinens
jövőben bizhatott.
Hitler Adolf. Két
ujra bevezette a
és megvalósító ta
weget. Nagyon s
kor szültségesnek
gesztusára a fegy
teljen. Anglia, E
ország, Csehszlová
De ezt teszik ma
Allamok. Németor
Európa hasonlóna
— Mégis miért
től? — kérdezte
háború alatt nem
miért támadnak?
Bará om a köv

Hollandia 18
tonát mozgósított
tot a egészen a b
vonulási te v sze
lett foglania Belg
burggal együtt. I
tumot akart kies
nál Hollandia elke
werabe vezető
Csak hogy akkor
tékben a nemzetk
a német támadás
A jövőben azonbe
nélkül fog támad
fegyverelen Holl
— Gyűlölik tal
Hollandiát?
— De hogy is
1914-ben?
— Ugy gondol
lott.
— Ugy is van.
ban áll, talán ha
ni, mint Belgium
éjjel nappal fegy
Arra az észrevé
a hivatalos nyil
háborúra készül
kapam.
A né
ellen

Németország
háborúra. A holl
metországot, ha
tartani a békét. C
Dél-Hollandián
kilométernyire a
repülőállomást lét
a Weser folyó
van. A Weser ke
néhány repülőallo
Münster. Gelsenki
dolf, Mülheim és
tereknek hosszú s
a holland határra
azonban csak kis

Talpig fegyverben a békés Hollandia

Németország háborus haditervére Hollandia 54 millió forintos hadiköltségvetés megszavazásával felel. Kaprázatos gyorsasággal építi ki Németország stratégiai pontjait a holland határ közelében

Cluj, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A Chicago Daily News párizsi levelezője, Edgard Ansel Mower, németalföldi utjáról cikksorozatot közöl lapjában és ebből érdekesnek tartjuk az alábbi, Hollandia fegyverkezéséről beszámoló cikket közölni.

A fegyverkezés hulláma, amely már egész Európát öntötte, a Németalföldre is ácsapott. A holland parlament rövidesen törvényt fog megszavazni, mely 54 millió forintos fegyverkezési alapot létesít. A németalföldi országok sokat szenvednek a világháborús következtében. A mai időkben ilyen óriási összeg ilyen kicsiny ország számára nagy áldozatokra követel. Ennek a nagy összegnek a hadifelszerelésre való fordítása bizonyítja, hogy rendkívül események küszöbén állunk. Európa legilegmatikusabb és legbékésebb népe megmozdult. Hollandiába utaztam, hogy közelről nézzem meg, mik ennek a készülődésnek az okai.

A feladat nem volt könnyű. A holland ember szeret beszégetni az idegenekkel, de ő semleges marad. A katonai költségek emelkedésénél is inkább a gazdasági ellenség ellen irányulnak. A közmondás szerint a „holland nem szereti gyanúját kimutatni”, hanem félt, hogy gyanakvó szomszédját provokálja. Ezért a külügy- és hadügyminiszteriumban nagyon kevés adatot találtam. Egy helyi, nagyon jól informált politikus ismerősöm adta az alábbi rendkívül érdekes adatot:

Hitler Adolf, a háboru hírnöke

Hogy miért féltünk? Miért nem nyitják ki a szemeket? 1926-ban Európa béke és boldog kontinens volt, ahol az ember jobb jövőben bízhatott. 1933-ban hatalomra került Hitler Adolf. Két évvel később Németország újra bevezette a kötelező katonai szolgálatot és megvalósította a világ legnagyobb hadseregét. Nagyon sok európai állam már akkor szükségesnek tartotta, hogy Németország gesztusára a fegyverkezések növelésével feleljen. Anglia, Franciaország, Szovjetország, Csehszlovákia és Svájc is ezt tették. De ezt teszik most Belgium és az Egyesült Államok. Németország fegyverkezik és egész Európa hasonlóan válaszol.

Mégis miért fél Hollandia Németországtól? — kérdeztem. — A németek a világháború alatt nem támadták meg Hollandiát, miért támadnának meg a jövő háborújában? Barátom a következőket válaszolta:

Mit akart Németország a háboru alatt?

Hollandia 1934 júliusában 450 ezer katonát mozgósított és ezeket fegyverben tartotta egészen a háború végéig. A német felvonulási terv szerint a hadseregnek el kellett foglalnia Belgiumot, a délhollandiai Limburggal együtt. 1916-ban Ludendorff utimánusát akart kiszakítani a német kormánytól Hollandia ellen, hogy a németek az Antwerpen vezető vasútvonalat használhassák. Csak hogy akkor még létezett bizonyos mértékben a nemzetközi morál. Szerencsére még a német támadás előtt mozgósítani tudunk. A jövőben azonban Németország hadüzenet nélkül fog támadni. És megtörténhetik, hogy fegyvertelen Hollandiát támad meg.

Gyűlölik talán valamilyen a németek Hollandiát?

Dehogyan is. Gyűlölték talán Belgiumot 1914-ben?

Ugy gondolom, Belgium utjukban állott.

Ugy is van. És ha Hollandia ma utjukban áll, talán habozni fognak ugyanazt tenni, mint Belgiummal tették? Németország éjjel-nappal fegyverkezik.

Arra az észrevételre, hogy Németország a hivatalos nyilatkozatok szerint defenzív háborúra készül fel, a következő választ kaptam:

A német repülőgépek Hollandia ellen

Németországnak nincsen oka védekező háborúra. A holland függetlenség védi Németországot, ha valóban tiszteletben akarja tartani a békét. Csak hogy az ut Belgium felé Dél-Hollandián keresztül vezet. 500—100 kilométernyire a határtól tizenöt német repülőállomást létesítettek, melyek közül hat a Weser folyó mentén és Wilhelmshavenben van. A Weser két partján és a szigeteken néhány repülőállomás létezik és Osnabrück, Münster, Gelsenkirchen és Dortmund, Düsseldorf, Mülheim és Köln vonalában a repülőterek hosszú sora van és ez párhuzamos a holland határral. Ez a tizenöt központi azonban csak kis részét képezi a tartomány

repülőállomásainak. Ezenkívül még 24 nagy repülőtér van, amelyeket a repülőport szolgálataiba állítottak. A holland határ közelében hat új garnizonot állítottak fel, ezek közül kettő közvetlenül az ország határán van. Fordingennél a Rajnán keresztül 80 láb szélességű új hidót építettek, mely a holland határtól 80 kilométerre fekszik.

A német autótutak

A holland határ felé irányuló csapatmozgásokat két most készülő autótut fogja elvégezni. Az utak egyike Hannoverből Osnabrückön keresztül Gronauiig vezet, a holland határhoz, tehát a holland Enchede várossal szemközt. A másik titokként őrzött építési terv Bremenből indul ki Osnabrück felé, érinti Hannovert, majd Münsterrel két ágra

Flandin francia külügyminiszter a román zsidóság érdekében közbenjárt Károly király Őfelségénél

A párizsi tárgyalások egyik érdekessége. A király ígéretet tett, hogy személyesen fog eljárni a román zsidóság érdekében

Párizs, február 13. A Zsidó Távirati Iroda megbízható forrásból értesül, hogy a II. Károly román király tiszteletére a francia kormány által rendezett fogadáson, amelyen a francia politikai élet vezetői elbucsubták a román uralkodótól, Flandin külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott a királlyal a román zsidóság kérdésében. A király nagy érdeklődéssel foglalkozott a felvetett problémával és ígéretet tett, hogy személyesen fog eljárni a romániai zsidóság hezterőli.

A fenti jelentéshez az ITA a következő kommentárt fűzi:

szakad. Az egyik ág egyenesen Dél-Hollandiáig, Limburgig vezet, ahhoz a holland országrészhez tart, amelyet a világháború alatt nem sikerült elfoglalniok. A terv még csak papíron van meg, egy kis utvonallal kivételével, amelyet közvetlenül a holland határ mellett már be is fejeztek. Amikor már kész lesz, a világ egyik legtekélyesebb hadászati útja áll majd a német hadsereg rendelkezésére és elképzelhető, hogy rövid idő alatt óriási haderőt koncentrálnak a holland határra.

Munkában a hadilpar

A holland határ mellett Németország katonai ipara bámulatos dolgokat végez. Utak, hidak, új garnizonok, légi elhárító állomások, repülőterek, fegyverraktarak épülnek és nőnek ki a földből. A holland hadvezetőségnek óriási munkát kell kifejtene, hogy Németország katonai építkezéseiről megfelelő adókat szerezzen be és hogy ezekhez igyekezzék alkalmazni fegyverkezési terveit.

A holland közvélemény rendkívül izgatott. A németellenes hangulat folyton nő. Valószínű, hogy a közeljövőben már gazdasági téren is érezhető lesz az ellenszenv, amely Hitler uralomra jutása óta el Németország ellen a holland közvéleményben.

Flandin miniszternek Károly királlyal történt megbeszélését diplomáciai körökben annak a bizonyi ékálul hozzák fel, hogy Franciaország szabadelvű hagyományait és a gyengék védekezésében mindig megnyilatkozó segítőkészségét ezuttal is maradéktalanul megőrizte. A gyengék közé sorozták a világ minden részében szétszórt zsidóságot is, melynek érdekében a hivatalos Franciaország mindig a szükséges időben lépett közbe. A francia politikának ezt a megújuló megnyilatkozását Párizsban meglegedéssel vették tudomásul.

Nem engedik ki Németországból a zsidó szakmunkásokat

Hitleréknek mindenki zsidó, aki a hitlerizmus ellen tiltakozik

Frankfurt, február 13. A Frankfurter Zeitung a következő érdekes cikket közli február 10-iki számában: (

„A németországi zsidó munkások kivándorlása újabb a munkaügyi kormányt foglalkoztatja, amely nem nézheti tétlenül, hogy Németországból olyan elemek vándorolnak ki, amelyekre szükség lenne az ország gazdasági életében. Különösen áll ez azokra a munkásokra, akik specialiták és olyan munkát végeznek, amire szükség van a német iparnak. Ezért csak olyan munkásoknak adnak utlevelet, akiknek kiutazását az országból megengedhetőek tartja az illetékes kereskedelmi és iparháóság. Ha valaki véleményezés nélkül hagyta el az országot, el lehet készülni arra, hogy visszajövelekor bírságot fog fizetni.

Abban az esetben, ha az illető zsidó munkás kiváló szakmai képességei ellenére is munka nélkül van, az illetékes hatóságok elbírálása után kiengedhető az országból, annál is inkább, mnt hogy ezzel a ténnyel megtesztik az államot a munkanélküli segély alól.

A Frankfurter Zeitung rámutat egy szomorú esetre, amikor Wupertalban egy fiatal zsidó mechanikust azért büntették meg, mert utrakészült, hogy külföldön találjon elhelyezkedést, minthogy heeken a Németországban nem tudott seholsem gyökeret verni és pedig nem azért, mintha nem lett volna szükség munkájára, hanem mert az üzemekben, ahol jelenkezett, az üzemi tanácsok vezetői, kizárólag náciak, nem tűrtek, hogy zsidó álljon ott munkába.

A zsidó nyomor

Hamburg, február 13. A hamburgi német zsidó közösség vezetősége elhatározta, hogy 1836-ban a kultuszadó felemeli és pedig abban az arányban, ahogy a hi községi tag állami és községi adót fizetett. Fizetnie kell 23 százalékát az állam- és 35 százalékát a községi adónak, mert csak ilyen magas adók

mellett lehetséges a regeteg leszegényedett zsidó tag támogatása. Dr Lippman államtanácsos, a hi községi pénzügyi osztályának vezetője, a napokban terjesztette be jelentését, amelyből kiderül, hogy a hamburgi hitközségnek tavalyi költségvetése 885 ezer márkát mutatott fel. Később még 78 ezer márkát szavaztak meg iskolai és 94 ezer márkát leszegényedettek támogatásának céljára. Érdekes, hogy mndezeket a terheket 1500 adózó viseli, holott a hitközségnek hétezer adóra kötelezett tagja van.

Az 1936-os előirányzat egymillió 142 ezer márkára rug. A jó ékorysági ügyosztály 200 ezer márkát követel, 157 ezer márkát az adminisztráció, míg adósságok törlesztésére 133 ezer jut.

Nürnberg, február 13. A „Stürmer“ című népszerűségű kifurázka azokat az amerikaiakat, akik az olimpiászra jöttek és akik felháborodtak, amikor Ithofen városában, ahol a utaztak, a főpíacon egy plakátot láttak valamelyik szent szobrán ezzel a felirással: „Ő, szent Kiliar, mehis meg bennünket tevtől és zsidóktól!”

A Stürmer azt írta, hogy ezek az amerikaiak, akik a plakátban a keresztény v

in egyebek, mint izga o t zsidók. Valhányszor egy zsidó így viselkedik, mindg magára ölti az amerikai, vagy angol köpeyt.

Készül a vádirat: Tita Cristescu ügyében. Bucurestíből jelentik: A Dim'neata szerint Tita Cristescu ügyében a végső nyomozás folyik a Ciuley megnök elleni vádrat elkészítése előtt. A vádirat 30 napos vizsgálati fogság lejárta előtt akarják elkészíteni, úgy, hogy már nem kerülne a vádiratcs elé a vizsgálati fogság újabb meghosszabbításának kérdése.

Megjelent az Egészség

februári száma a már eddig megszokott változatos és gazdag tartalommal, mely rövid idő alatt nélkülözhetetlenné tette a kiútona szerkesztett folyóiratot a magyar olvasóközönség számára. A folyóra, mely tözsdékben is kapható, megrendelhető a kiadóhatalban Cluj, Calea Reg. Ferdinand 56. Telefon: 972. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

Milyen munkaspénztári tartozások fizethetők országfejlesztési kölcsönnel

Cluj, február 13. Jelentettük, hogy a központi társadalombiztosító pénztár egyik legutóbb tartott kö gyűlésén elhatározták, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok, valamint a kézműves munkaadók betegsegélyző illetekekből fennálló hátralékaikat részben országfejlesztési kölcsönkötvények kel fizethetik. A hátralékoknak az ötven százaléka készpénzben fizetendő, a másik ötven százalék pedig részben országfejlesztési kölcsönben egyenlíthető ki, még pedig az alábbi feltételek mellett.

Mindazok, akik 1936 március 31-ig ki egyenlítik hátralékaikat, 90 százalékban országfejlesztési kölcsönben (1934 kibocsátás) és 10 százalék készpénzzel fizethetnek. Április hónap folyamán a hátralékok 30 százalék készpénz és 70 százalékban kölcsönkötvénnyel, míg május hónapban felerészben kölcsönkötvénnyel egyenlíthető ki. Junius hónap folyamán a készpénzfizetés 70, a kölcsönkötvény pedig 30 százalék. A büntetésekből származó tartozások kedvezményes kiegyenlítése a következő módon lehetséges:

Ha a tartozás összege március 31-ig kiegyenlítést nyer, úgy ezt 10 százalék készpénzben és 90 százalékban országfejlesztési kölcsönkötvényekből fogadják el. Április hónapban a hátralékok 30 százalék készpénz és 70 százalék kölcsönkötvényekkel, május hónapban 50—50 százalékos junius hónapban pedig 70—30 százalékos arányban egyenlíthetők ki.

Ezeknek a kedvezményeknek fizetési határidejét semmiesetre sem hosszabbítják meg és akik hátralékaikat a fenti időpontig nem egyenlítik ki, azoktól teljes összegben, készpénzben behajítják a hátralékokat.

A clujai betegsegélyző pénztárhoz a fenti rendelettel egyidejűleg egy másik rendelet is érkezett. Ebben utatítják a biztosító pénztár igazgatóságát, hogy a kölcsönkötvényekkel való hátralékfizetés kedvezményét csak azoknak a cégeknek és vállalatoknak adják meg, amelyek eleget tesznek az 1 százalékos munkanélküli segéllyel kapcsolatban vállalt kötelezettségüknek is.

Cluj szívében

a Str. Reg. Ferdinand 63 sz. alatt a közönség rendelkezésére áll a

FERDINAND

ezelött

Schwartz-féle szálloda és קשר ארטה étterem

Napi panzió (fűtött szoba és napi 3-szori étkezés) 100 lej. Elsőrendű konyha, tisztaság, meleg szobák, pontos kiszolgálás.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bánási levél —

Timisoara, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A gazdasági élet, tehát az ipar és kereskedelem egyaránt súlyosan megérintett a februári holt szezon. Mély depresszió ütötte meg a kedélyeket s talán a legtalálóbb kifejezést alkalmazzuk, amikor megállapítjuk, hogy az egész vonalon pang az üzlet. Helyesebben: nincs is üzlet!

Nyugtalanító jelenségek a bankpiacon

Néhány nap óta különös jelenségek nyugtalanítják az országot és így a Bánási gazdasági köreit is. Ezek a különös jelenségek ezáltal szoros összefüggésben állnak a bankkrízisünk a helyzet adottságainál fogva márcól-holnapra életbélpetett új és cseppet sem biztató intézkedéseivel. Ezek az intézkedések elsősorban arra szorítkoznak, hogy az áruüzletek bank-kamatlábát 7—7,5 százalékra 8—8,5 százalékra emeljük.

Valójában, más adottságok közepette ebből a kamatlábemelésből arra a konklúzióra kelene jutnunk, hogy bizonyos konjunktúra közöltött be s kölcsönzött pénzt az új intézkedések folytán ma jobban fizetik meg, mint megfizették ezt a hétet ezelőtt. Csak hogy az emelés mögött ebben az esetben semmi körülmények között sem húzódik meg semmilyen konjunktúrális lehetőség. Sőt, ezáltal egy klónös, idegesítő, ugynevezett háborús pszichozissal (?) magyarázzák meg a bankoknak ezt a váratlan eljárását.

A bankok ugyan néhány nap óta nem nagyon szívesen bocsátkoznak bele nagyobbarányú üzleti tranzakcióba.

A pénzügyhelyezéssel nagyon óvatosan, helyesebben: túlvátozatosan járnak el és minden lehetőséget megragadnak, hogy a nagyobb, de könnyen mobilizálható künnlevőségüket minél előbb bevonják.

Ez a körülmény érhető módon erősen befolyásolja az egész üzleti tevékenységet és semmire sem ad módot és lehetőséget arra, hogy a gazdasági élet legalább az eddigi — amugy is lesüllyedt — nivóját megtartsa.

Bizonytalan lehetségek mellett sok a baj az export-import fronton

A kormány biztatlására a román exportőrök az elmúlt év folyamán nagyszabású üzleteket boykottáltak le a külföldi piacokon. Normális körülmények között ezek a külföldön lebonyolított üzletek nyereséget, megengedett üzleti hasznot jelentettek volna az exportőrökön keresztül az egész országnak. De rem azért rendelkezünk egy agyonkomplikált külkereskedelmi rendszerrel, hogy a bajok elmaradjanak.

Az exporttal kapcsolatosan ugyanis két súlyos probléma békítja meg az ország gazdasági életének normális kialakulását és üzleti menetét. Az egyik: a Banca Națională közvetlen és közvetett közreműködése folytán az ország exportőrei kerek 2 milliárd lejnyi követelést támasztanak a jegybankkal szemben. A Banca Națională eddig azzal tért ki az exportőrök jogos követelése elől, hogy hivatkozott az importőrök indolenciájára, akik állítólag nem fizették volna meg a Nemzeti Banknak a különböző prémium-követeléseit, mire az utóbbiak kimutatták, hogy ők mindenképpen kötelezettségüket régen rendezték a Nemzeti Banknál.

A másik baj: a megkötött és megemelt követelések október 1-én az exportkereskedelemlennek súlyos milliárdjai fagytak be a külföldi piacokon. A nem teljesen precíz, de hozzávetőlegesen megállapított kalkulációk szerint Olaszországban közel 600, Görögországban 650, a magyar, osztrák és német piacokon viszont közel 1000 millió lejnyi összeg rekedt ki, melyet pláne nem lehet felhasználni. Az exportkereskedelelem szempontjából ez és

a Banca Națională visszafartott 2 milliárd is olyan holt tőkének számít, amely hónapról-hónapra súlyos milliókra rugó kamatterhet jelent.

Ez a két momentum kétségtelenül nagyban járul hozzá a bankok legutóbbi intézkedéséhez és természetesen hozzájárul ahhoz is, hogy a román nemzeti vagyon külföldi relációiban ugyan nő, halmozódik, de belföldi vonatkozásokban ebből senkinek semmilyen haszna nincs. Sőt: a helyzeti sulya alatt mindenki szenved és mindenkit — közvetve vagy közvetlenül — megbánt munkájában. Mély lehangoltságot váltott ki itt a bánási

gi piacon az angol delegációnak az országból való eltávozására. Egyelőre — nem lehet tudni meddig — maradt el a minden oldalról annyira vár: és óhajtott angol-román konvenció megkötése. Nagy kára van ebből az ország textiliparának, mely a konvenció megkötése esetében nem lett volna kiszolgáltatva Ausztria önkényének. De nagy kára van ebből az állati- és baromfiexportnak is, mely ezáltal az angolok elkedvtelenedése folytán nem gravitálhat a szigorú ellenőrzés felé egyszerűen és pusztán azért, mert az angolok átmenetileg nem vesznek át olyan román árut, melynek ellenértékét nem tarthatják vissza 600 ezer fontnyi követelésük törlesztésére.

A magyar-román gazdasági tárgyalások is megszakadtak. Ez a faexportot fogja igen hátrányosan befolyásolni.

Az objektívítás rovására menne, ha a sok baj közepette örvendő tényként nem könyvelnénk el, hogy az utóbbi napokban még a sikerült tétő a hozni a román-francia, továbbá a román-egyiptomi és a román-görög kereskedelmi megállapodásokat. A francia konvenció gyakorlati előnyevel ezáltal még túlkora volt részletesebben foglalkozni. Az egyiptomi megállapodás ezzel szemben inkább udvariassági jelleggel bír — a gyakorlati lehetőségeket valahogy kifejejtették.

Gyakorlati eredményekkel ezúttal csak a görög-román konvenció kecsegteti az ország gazdasági köreit. Itt csupán arról van szó, hogy a jóváhagyás görögök — a múltban immár elkönnyített példák alapján — mikor rugják fel ezt a megállapodást is. Egyelőre a görögök belementek abba, hogy román petróleumért 50 százalék szabad devizát és 50 százalékot Németországban keresztül — o' táni kövelesek alapján — fizetnek. Egy külön listán felsorakoztatott különböző áruért a görögök 35—90 százalékot szabad devizában, illetőleg a fennmaradó hányadot állami bonottal fogják fizetni, mely közül az utóbbi arra fog szolgálni, hogy a román importőrök ezzel az állami bonottal fizessék a görög árukat. A buszáért viszont 90 százalék szabad és 10 százalék állami bont, azaz a román fűtőt 80 százalék szabad devizát és 20 százalék állami bont ajánlottak fel.

A szilárduló gabonapiac hírei

Sassu földművelésügyi miniszter a kormány gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén felpanaszolta, hogy a Banca Națională különleges devizapolitikájával állandóan megnehezíti a gabonaportó s ez a körülmény hozzájárul a gabonárainak lemorzsolódásához. A miniszter külföldön az Ausztrál és Magyarországgal szemben életbeléptetett új intézkedéseket különösen az Ausztrál-kérte a kormány többi tagjait is, eszközöljék ki, hogy a Nemzeti Bank engedjen eddig elfoglalt merev devizapolitikáját, mert ennek súlyos konzekvenciáját elsősorban a termelők viselik.

Sassu miniszter intervencióját termékereskedelmi körökben kedvezően fogadták s ennek megfelelően számolnak azzal, hogy a földművelésügyi miniszterium nyomására a Banca Națională kénytelen-kelletlen hatályalanítani fogja korábbi rendelkezését, mely szerint csak a január 15-ig vagonokba

és sileppekbe rakott árut engedti a régi uzus alapján pengőért és schillingért az országból kiszállítani. Mndez pedig a gyakorlatban maga után fogja vonni, hogy az árak körül újabb szilárdulás fog beköszönteni, mint ahogy a miniszter intervenciójának hírére is már igen érezhetően emelkedtek az árak.

Szakkörökben egyébként különösen a tengeri árubaik várnak a közeljövőben érezhető változásokat. Számolnak azzal, hogy február vége felé a tengeri már a 330—350 lejes nivót is eléri.

A buza árának alakulása is irányt változtatott. Az eddigi eső tendenciával szemben a buza ára állandó emelkedést mutat és mint megállapíthatjuk, alig egy hét leforgása alatt a buza közel 20—30 lejjel szilárdult. A buza emelkedését egyébként azzal magyarázzák, hogy a tényleges nagy kvantumok az utóbbi időben teljesen kifogytak és most már az egész belföldi készlettel éppen az ország szükségleteit lehet majd az új termésig fedezni.

Egyébként a gabonapiacra, szemben az elmúlt hetek üzleti irányzatával, — most alig van árukészlet, míg az árukereslet napról-napra emelkedik. Az árukereslet növelésében előljárnak azok a terményekeszközök, akik hetekkel ezelőtt külföldi obligót vállaltak — különösen Magyarországot és Ausztriát felé — és most abban a reményben, hogy a Nemzeti Bank előbb-utóbb feloldja korábbi rendelkezését az erős devizák iránt — minél előbb szeretnének az áru birtokába jutni, hogy a zárlat feloldása esetén nyomban likvidálhassák ügyleiket.

Gabonapiac: Az árak felfelé ivelnek és a mai adottságok figyelembe vétele mellett tartós szilárdulásra lehet számítani az egész vonalon. A bánási gabonáraink egyébként a következők: Bánási buza 470—480, illetőleg a torontál buza már közelédek a 490 lejes árfolyamhoz. A tengeri máris elérte a 300 lejes nivót. A többi gabonafélékben a zab 350, takarmányárpa 310, tavaszi árpa 315, tökmag 760, napraforgó 510, cirokmag 250, muharmag 600, illetőleg lucerna 3100 és löhere 3300 lej mázsánként.

Lisztpiac: A lisztpiacra is érezhető szilárdulást könyvelnek el. Ezidő szerint azonban nem gen van nagybemérvű árukereslet. Az árak a következők: rullás liszt, iksmalmi 920, illetőleg nagymalmi 925—930, továbbá 4-es 840—845, 5-ös 790—810, 6-os 740—750, azaz 30/70-es beosztású 865—885, 50/50-es 890—900, valamint a k.o.p.a ára 295—300 lej között mozog szákkal együtt ab feladó állomások.

A textilpiac és az a bizonyos „olcsó” pamutfonal

Az a bizonyos 123 ezer kg ugynevezett paraszt pamutfonal változatlanul idegesíti a kedélyeket, de természetesen különösen azokat háborítja fel, ez a speciális szállítás, akik közve lenül — veszteségeken keresztül — érdekeltek ebben a nagyszabású „jótékonyakciójú” üzletben. A kormány ezirányú rendelkezése elméletben igazán az őstermelők érdekeit kívánja szem előtt tartani. Hiszen a kooperatívák központja a hivatalos devizát és az import taxa elengedését csak azzal a kikötéssel kapta a kormánytól, hogy ennek fejében a paraszttömegeknek a pamutfonalt kerek 250 lejjel adják olcsóbban a napi árú.

Csak hogy itt két furcsa momentum ad különös, keserű ízt ennek az ugynevezett népi imézkedésnek. Az egyik: vajjon az adott esetben ki számít majd őstermelőnek és ilyenformán ki kapja majd az olcsó árut? A másik: kiderült a nagyszabású jótékonyakció a kooperatívák örve alatt a derek Missirian bucuresti cég akarja lebonyolítani.

Még egyéb szépséghibája is van ennek a különleges intézkedésnek. Erthe'etlen ugyanis, hogy miért éppen most, február közepén vált szükségessé ez az akció, amikor tudvalevő, hogy míg az áru az országba kerül, de főleg míg az áru a termelő birtokába juthat, egy

hónap is eltelik, — viszont ha már márciusban vagyunk, az őstermelőnek egyéb gondja is van, minthogy odaálljon szőni-fonni. Márciusban már az ekesza-vál tartja kezében az őstermelőt. Ezt pedig illene tudni a kooperatívák vezetőinek is! Missirianról nem beszélünk, hiszen öneki mindegy; mert a fontos — maga a „jótékonykodás”...

Egyébként a textilgyárosok vezetői a közeljövőben elátogatnak az illetékes reszort miniszterekhez és itt felpanaszolták, hogy a márcól-holnapra kiadott különböző rendelkezések súlyos károkat okoznak a textiliparban. Különösen arra mutattak rá, hogy igen gyakran adódik az a helyzet, hogy 24 óra alatt megváltoztatnak egy illeték nagyságára vonatkozó rendelkezést. Ez esetben az a gyáros, aki a rendelet megváltoztatása előtt néhány órával váltotta ki a vámnál az árut — ha illeték csökkenéséről van szó — hátrányos helyzetbe kerül azzal a gyárossal, aki a rendelet megjelenése után néhány órával kerül csak az áru birtokába. A delegáció tehát arra kérte a kormányt, hogy

az illetékek emelését és csökkentését a rendelet kibocsátása előtt legalább két héttel hozzák az érdekeltek tudomására.

Üzlet nélkül is szilárd a gumipiace

A belföldi gumipiace változatlanul szilárdan tartja árait. Ennek különben az a magyarázata, hogy külföldi viszonyatokban is állandóan emelkedő tendenciát mutat a gumi ára.

A belföldi piacon — éppen a februári hónapra való tekintettel — alig történnek emelésremlétt ügyletek. A gyárak ezidőszent csak a raktáraink stókjának kibővítésére termelik az új árut. Nem is igen utaztatnak. A gumiparban a szezon csak március elejéig, de még inkább március közepéig kezdődik. Az idei tavaszi szezonra a gyárak azonban annál nagyobb intenzitással készülnek fel.

Az elmúlt év végén ugyanis számos olyan új cikk gyártását vezették be a belföldi gyárak, melyek eddig csak a külföldről hoztak be az országba.

A fehér, ugynevezett crep-nyersgumi behozatala körül állandóan kompkikációk merülnek fel. Az elmúlt nyáron a kormány a börtgyárosok intervenciójára ezt a nyersgumiteket ugyanis hatalmas vámtelékkel sújtotta, mert úgy mondták kormányközében, hogy a gumigyárosok ebből a nyersanyagból ábbeli részére szükséges gumialpat állítanak elő. A gumigyárosok hónapokon keresztül harcoltak, míg a kormányt rávevették állásponájának s felfogásának megváltoztatására.

Az újabb illetékek megszünteték, de ezzel szemben kötelezték a gyárosokat, hogy ezt a nyersárut már a vámhivatalokban való kanizálásig hogy ezzel az eljárással eleve lehetetlené tegyék a gumitalp előállítását. Ez a rendelkezés súlyos nehézségekbe ütközött, míg végül most éérhették a gumigyárosok, hogy a vulkanizálást a vámközégek felügvelete mellett üzemeikben hajthatják végre. De ez esetben is megfelelő bankgaranciát kell a gyáraknak adniuk, hogy a rendelkezést nem fogják kerülő uton kijátszani. (f. m.)

Könyvtárak, a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben, nagyon olcsó kaphatók a Str. Fantáziel 15 számú szomszédosműhelyben.

**CONTINENTAL
SZÁLLODA
BUDAPEST,**
VII. DOHANY-UTCA 42.

**AZ A HELY,
AHOL A JO KÖZÖNSEG
JÓL ÉRZI MAGAT**

**LEGMODERNEBB SZÁLLODAI
KENYELEM**

ELSŐRANGU ÉTTEREM,
ZENE TÁNC.

**SZÍNHÁZAK, SZORAKOZÓ-
HELYEK ES A KERESKEDELEM
KÖZPONTJÁBAN.**

**MÉRSEKELT ÁRAK. GARAGE
A HÁZBAN.**

Fontamara

A Márcia földhöztapadt parasztainak akik a Mussolini büszke, mert csak egyszer esnek naponta, szíves ételtelése a fasztamara uralma alatt.

Ára 60 lej

Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

S. A. de Autobuse MERA & Comp

Értesítés

A t. utazóközönség szives tudomására hozzuk, hogy a mai nappal kezdődő rendszeres gyorsjáratu autóközeledést inditunk

Arad—Timisoara—Lugoj között

(Recason át)

Autobuszok menetrendje

I	II	III	IV	V	VI			I	II	III	IV	V	VI	
6 ⁰⁰	7 ⁰⁰	9 ⁰⁰	13	15 ²⁰	19 ⁰⁰	p.	ARAD	s.	8 ²⁰	9 ³⁰	12 ²⁰	14 ²⁰	17 ³⁰	20 ²⁰
7 ²⁰	8 ²⁰	10 ²⁰	14 ²⁰	16 ⁵⁰	20 ²⁰	s.	TIMISOARA	p.	7 ⁰⁰	8 ¹⁰	11 ⁰⁰	13 ⁰⁰	16 ¹⁰	19 ⁰⁰
7 ³⁰	—	—	—	17 ⁰⁰	—	p.	LUGOJ	s.	—	8 ⁰⁰	—	—	16 ⁰⁰	—
9 ³⁰	—	—	—	19 ⁰⁰	—	s.	—	p.	—	6 ⁰⁰	—	—	14 ⁰⁰	—

Kényelmes és télen fűtött autobuszok pontos és feltétlen üzembiztos közlekedés. — Mérsékelt viteldij, kedvezményes menetférti jegyek.

Gogán

Honnan van

Bucuresti, febr. 14. (tud.) A fővárosi lapri tudósításokat közzé adó választási fronttábor közt összeállt. Severinben tezetiek elrabolták a párti tanítót, elhárítottan meggyilkolták, erősen felkéményeskedni tudták a választási fronttáborban. A Dimineața szociálisták a turnuseverini csatáért felelősek. A hangulatu megyében Mihailache és a román propaganda ma Balacitában tartotta az időben megkezdett munkát. A hangulatu megyében — állapították meg.

A eseményekkel kapcsolatos megállapítások szerint a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

1. Az alkotmányos rendszer szerinti kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

2. A kormány által kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

A párt tradícióját megőrizni kívánó választási terv szerint kezelték a románista párt az országban különös jelentőséget tekinthető. A hangulatu megyében — állapították meg.

Gogáék eddig már tízmillió lejt öltek bele a mehedinti választási harcba

Honnan vannak Gogának ilyen jelentős alapjai — kérdezi a Zorile. Napról-napra megisméltődnek a véres veredések Mehedintiben

Bucuresti, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi lapok valósággal harctéri tudósításokat közölnek a mehedintimegyei választási front eseményeiről. A két tábor között összeütközések egyre tartanak. Severinben tegnap a keresztény nemzetiek elrabolták Vicu Smădescu nemzeti párti tanítót, elhurcolták a pártkörbe, hol rettenetesen megkínították. A hatóságok erős felkészültséggel vonultak ki, de csak nehezen tudták a verekedő kortesok kezeiből kiszabadítani a tanítót. Egy összeütközés során a keresztény nemzeti pártiak egyik vezetője, Costache moldovai rohamosztályos megsebesült.

A Dimineata szerint Miulescu őrnagyot, a turnuseverini csendőrség parancsnokát áthelyezték. A rendkívül felpaprított hangulatú megyében a nemzeti párt részéről Mihalache és Lupu személyesen irányítják a propagandát. A két pártvezér ma Balacitában tart beszédet, Goga ugyanabban az időben Treshaia községben szónokol. A hangulat a végsőökig feszült a megyében — állapítja meg a fővárosi sajtó.

A nemzeti párt próklamációjának jelentősége

A eseményekkel kapcsolatban a Zorile című lap megállapítja, hogy a nacional caranista párt az országhoz intézett kiáltványára különös jelentőségű politikai ténynek tekinthető. A nemzeti párt két kivételesen súlyos megállapítást tesz a próklamációban.

1. Az alkotmányos rendszer megváltoztatására törekvő politikai erők koncentrikus terv szerint kezdtek dolgozni.
  2. A kormány pedig elitelendő módon az állami szerveket az anarchikus szervezettek szolgálatába állította.
- A párt tradíciójában még ismeretlen módon kíván válaszolni ezekre a jelenségekre. Egészen kétségtelen, hogy a jelenlegi alkotmányos rendszer ellenségeinek megsemmisítésére nem elegendők az eddigi módszerek, tehát a parlamentet csaták és a sajtó. Eppen ezért a párt az országhoz intézett felhívásában azt kéri, hogy miután a pártnak nincsenek elegendő anyagi eszközei az ellenakció finanszírozására, a demokrácia igazi hívei anyagi támogatásukkal is járuljanak hozzá, hogy a párt sikeresen vegye fel a harcot a diktatórikus törekvésekkel szemben.

„Valóban meggondolkoztató — írja a lap — hogy egy olyan jelentőségű politikai párt, mint a nacional caranista párt, mely öt éven keresztül vezette az országot, nyilvános gyűjtést kell, hogy indítsa a mehedinti és hunedoarai választások sikerének biztosítására. Ez is igazolja, hogy a február 18-iki választások szokatlan körülmények között folynak le, oly annyira, hogy jelentős összegek investálására van szükség, hogy a keresztény nemzeti párt propagandáját ellensúlyozni lehessen.

A nemzeti pártnak van elég erkölcsi bátorsága ahhoz, hogy nyilvánosságra hozza: nem rendelkezik megfelelő anyagi erővel, nem elegendők a pártnak jelentős neptömegeket tömörítő keretei ahhoz, hogy ezt az offenzívát táplálja. De akkor a közvéleményben jogosan öltik fel az a kérdés, hogy Goga és Cuza törpe-nártainak honnan van pénze van arra, hogy a mehedinti és hunedoarai választásokba milliókat fektessenek.

Honnan vett Goga tízmilliót

Gogának nincsenek keretei. És mégis, Goga közel tízmillió lejt tudott összehozni, hogy ezt csak a mehedinti választásokba ölje be. A tízmilliót az alábbi néhány adat igazolja:

1. 2000 kékinges 140 lejt lapidíjjal, ami naponta 280 ezer lejt jelent. Ha megszorozzuk ezt az összeget 30 nappal, amely időre leszerződötték őket, hét és félmillió szép összeg eredményére jutunk.
2. 10 bérelt teherautó, naponta 3000 lejt, tehát összesen naponta 30 ezer lejt, ami 30 napra 900 ezer lejt jelent.

Ehhez hozzá kell még tenni azokat az összegeket, amelyeket a CFR-nek fizetett be a párt a kétezer verekedőnek Bukovinából és Beszarabiából való idezállítására, valamint az italok bevásárlása és a teherautók karbantartására szükséges összegeket.

Válasszon, Goga ur, honnan vette ezt a pénzt?

Vagy lehetséges, hogy Goga ur helyett Inculat belügyminiszter tudna válaszolni.

A suceavi, mehedinti és hunedoarai választások rendezője már nyilvánvalóan bebizonyította, hogy a Goga és társa cég kártyáival játszik.

Természetesen ezt a kártyajátékot a közpénzen fizetik, az ezerszázalékos teherrel sújtott polgár közből.

A Zorile cikke általános feltűnést kel-

tett ellenzéki körökben. Politikai körökben megállapítják, hogy a nemzeti párt felhívásának már is volt eredménye, amely nyíltan a mehedintimegyei szervezetnek rendelkezésére bocsátották azt az összeget, amely szükséges volt a helyi keretek megerősítésére. Háromszáz nacional caranista kortest hoztak le Craiova megyéből, Prescura tanító vezetése alatt. Severin állomás Prescurát letartóztatták, a kortesok vezetőjét erre más vette át.

Costache moldvai rohamosztályos megsebesülésével kapcsolatban a lapok közlik, hogy a verekedést itt is a keresztény nemzeti pártiak provokálták. Halanga község határában a fasiszták egy csoportja megtámadott egy nacional caranista csapatot. Mindkét táborban többen megsebesültek, a legsúlyosabban Mostache.

A megisméltődött incidensek miatt lemondott a párizsi jogi fakultás dékánja

A jogi fakultás tanácsa a közoktatásiügyi miniszterhez fordult a rend helyreállítása érdekében

PARISZ, február 13. (Rador). A tegnapi ismételt incidensek következtében a jogi fakultás dékánja, Alix, lemondott. Emiatt az egyetem jogi fakultásának tanácsa feliratban kérte a közoktatásiügyi minisztert, tegye meg az intézkedéseket a normális egyetemi élet helyreállítására és Alix dékánról a tegnapi tüntetések alkalmával elkövetett sértésekért kérjenek bocsánatot.

Törökországban a hóviharak miatt megbénult a közlekedés, Bulgáriában harminc halottja van a hófúvásoknak

Az Orient-Express Csatlódszában elakadt. Hetvenhat kilométeres sebességgel rohan végig Bulgárián a jeges szél

Izntambul február 13. (Rador). Az utóbbi napok hatalmas hóviharak a vasuti és országúti közlekedést, valamint a telefonkapcsolatok megszakítását eredményezték Törökország nagy részében. Drinápolyban oly nagy mértékben havazik, hogy igen sok ház tetéje beomlott a hó súlya alatt. Az Aranyszarvban két ponton-hida: elsodort a vihar, amelyek a partra vetődve, egy kávéházat épüsrítettek.

Az Orient-Express Csatlódszában hófúvás miatt elakadt.

Szofia, február 13. (Rador). A hófúvásnak eddig 30 halottja van. Igen sok fagyási sérülés történt. Számos helyen tűz ütött ki. Burgasban egy kaszárnya összeomlott, az áldozatok száma még nem lehetett megállapítani. A jéghegyszél 76 kilométeres sebességgel rohan végig az országon.

Zsaroló álujságírókat tartóztatott le a cluji rendőrség

Az egyik vendéglőstől kiszarolt pénz átadásának pillanatában fogták el a fiatalembert. Hamis okiratokat is találtak nála

Cluj, február 13. (Az Uj Kelet tud.) Erdélyes körülmények között tartóztatott le a cluji rendőrség bünygyi osztálya tegnap este egy zsaroló álujságírókat.

Ilies Augustin cluji fiatalember a bucaresti Ogorul című antisemita hetilapja folytatódóan cikkeket közölt a cluji állomás melletti Excelsior nevű vendéglő vezetőjéről, Sajó N. ről, akit azzal vádolt meg, hogy kerítésrel foglalkozik. Ilies sokszor evett az Excelsior vendéglőben. A cikkeik megjelenése után elment Sajóhoz és ajánlatot tett neki a ravonatközleg, hogy visszavonná a róla írott cikkeket, illetve megcáfolná azokat bizonyos pénzösszeg lefizetése ellenében. A tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak, mert a vendéglős nem volt hajlandó a zsarolási akciónak bedőlni.

Ilies ezután egy barátját, Nyerges Istvánt küldötte el a vendéglőbe. Nyerges újságírónak adta ki magát és állítólag Selaru név alatt — ami nevének szászorsz román fordítása — cikkeket szökött írni a bucaresti Credinta című lapnak. Nyerges azzal fenyegette meg Sajót, hogy a Ogorulban írott cikkeket leadja a Credinta-nak is, amennyiben nem fizet neki 500 lejt. Sajó eleinte nem akart tárgyalni ezzel az emberrel sem, mert látta, hogy nyilvános zsarolási próbát folytat. Nyerges azonban állandóan járt a vendéglős

nyakára. Kedden este Sajó elhatározta, hogy feljelentést fog tenni ellene és mikor az álujságíró új megjelent és pénzt követelt, azt a választ kapta, hogy jöjjön el csütörtökön, mutassa be a cikket, amit a Credinta-ban le akar közölni és akkor kap ötszáz lejt. Nyerges tényleg megjelent csütörtökön a vendéglőben, a tulajdonos azonban előzetesen értesítette a rendőrséget és abban a percben, amikor Nyerges a pénzt átvette, két detektív le is tartóztatta.

Az álujságíró letartóztatása után bevitték a rendőrségre, megmozgatták és ekkor hamis okiratokat találtak nála, többek között katonai igazolványt és 75 százalékos katonai utazási kedvezményt, amikről kiderült, hogy hamisak voltak, ugyanis Nyerges még nem teljesített katonai szolgálatot sem.

Nyerges azt vallotta, hogy 100 lejért vásárolta ezeket az okmányokat és már sokszor használta őket.

A mai délelőtti folyamán beidézték a rendőrségre Ilies Augustint is, aki a dolganak tulajdonképpen értelmi szerzője volt és őt is letartóztatásba helyezték. A rendőrség folytatja a nyomozást az irányban, hogy vajjon a fiatalember elkövetett-e hasonló zsarolásokat.

SPORT

Szétmentek a meghívók az országos bajnoki asztali-teniszversenyre

Cluj, február 13. (Az Uj Kelet tud.) Az oradeai Makkabi, amely az asztali-teniszszövetség megbízásából az 1936 évi országos bajnoki asztali-teniszversenyt rendezte, a napokban szétküldte a versenyre szóló meghívókat, amelyekben részletesen fel vannak dolgozva a verseny feltételei is.

- A versenyen a hivatalos kiállítás szerint a következő sportágakban lesznek küzdelmek:
1. Hármas csapatverseny a Nemzeti Bajnokságért, valamint a Fehér Testvérek Re-si-ta vándorkupaért.
  2. Férfi egyes elsőosztály a Nemzeti Bajnokságért.
  3. Női egyes elsőosztály a Nemzeti Bajnokságért.
  4. Férfi páros elsőosztály a Nemzeti Bajnokságért.
  5. Vegyes páros elsőosztály a Nemzeti Bajnokságért.
  6. Női páros Oradea város bajnokságáért.
  7. Ifjúsági verseny a Nemzeti Bajnokságért.
  8. Férfi egyes másodosztály.
  9. Férfi páros másodosztály.
  10. Gyermekek versenye, 15 éven aluliak részére.

A versenyen csakis az országos asztali-teniszszövetség igazolt tagjai vehetnek részt. Igazolni azonban a verseny színhelyén is lehet.

A versenyek minden számban kiesési rendszerek. A mérkőzések minden számban kétféle megnyert szettre mennek, kivétel a férfi egyes és páros elsőosztály és a gyermekek versenye döntője, amelyek öt szettre, illetve három megnyert szettig játszódnak.

Nevezési díjak: Az elsőosztályú számokban személyenként 80 lej, a másodosztályú számokban személyenként 65 lej, ifjúsági számokban 45 lej, csapatonként 200 lej.

Nevezési legkésőbb február 21-én este 8 óráig S einer István Oradea, Str. Cloogariu 24 címen lehet. Sorsolás február 21-én este 9 órakor.

A HAGGIBBOR MŰSOROS IFJUSÁGI ELŐADÁSA. A Haggibbor sportegyesület Makkabi bizottsága kulturális bizottságának vasárnap délután 3 órai kezdettel a Str. Paris 36 alatti Árvagondozó helyiségében rendezte első műsoros ifjúsági előadását (nemes). A Haggibbor tagjait ezúton is felszólítja az előadásra való részvételre, de vendégeket is szívesen lát.

Olimpiai jéghegyi eredmények. Csehszlovákia—Svédország 4:1 (0:1, 2:0, 2:0).

Elmaradnak a vasárnapra kitűzött nemzeti bajnoki labdarúgómérkőzések. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság bizottsága a megváltozott időjárásra való tekintettel a vasárnapra kitűzött bajnoki mérkőzéseket bizonytalan időpontra elhalasztotta. Hír szerint azonban cluji sportkérők el vannak határozva, hogy a cluji derbyt az Universitatea-FC National mérkőzést mindenképp lejátsszák.

Megkezdődtek Bucurestiben az országos jéghegyi bajnoki küzdelmek. Bucurestiből jelentik: Az országos jéghegyi bajnokság mérkőzése megkezdődtek. Az első napon a következő eredmények voltak: Bragaduru Buc.—D agos Voda Cernaui 1:1 (1:0, 0:1, 0:0), Telefon Club—SS Ciuc 6:1 (1:0, 4:0, 1:1).

Aradi lapok az asztali-teniszvilág bajnokság nevezéseit sérelmesnek tartják, nevezetesen, hogy abban egyetlen aradi játékos sem foglal helyet. Az egyik lap a cluji kerület önkénykedésének tudja be, hogy válogatóverseny nékül csupa cluji játékos neveztek. Az igazság kedvéért közölhetjük, hogy a nevezéseket nem Cluj, hanem a bucaresti szövetség küldte el, hogy azonban abban Schapirát kivéve csupa cluji játékos került, az a magyarázata, hogy a nevezés a pár héttel ezelőtt Bucu estiben lejátszott Román Kupaverseny eredményei alapján történt, amelyet annak idején éppen a szövetség válogatójellegűnek minősített. Ezen megállapítások egyébként könnyen ellenőrizhetők.

Stadion épül Ploestiben. A Rador jeleinti: Ploestiben március elsején kezdik meg az új stadion építését, amelyre 21 milliót irányoztak elő. A stadion Ploesti városa saját költségén építi.

Héber tanfolyam a Haggibborban. A Haggibbor sportegyesület Makkabi bizottsága új munkaprogramja alapján aktív tagjai részére díjmentes héber tanfolyamot rendez. A tanfolyamra jelenkezni a Haggibbor otthonban Str. Regina Maria 15, első emelet, legkésőbb február 20-ig minden este fél 8 óratól fél 9 óráig lehet.

MENTAL
LODA
PEST,
Y-UCCA 42.
HELY,
KOZONREG
MAGAT,
SZALLODAI
ELEM
ETTEREM,
TANC.
SZORAKOZO
KERESKEDELEM
UTJABAN.
RAK. GARAGE
ZBAN.

mara

lejt

Megalakul a Zsidó Tudományos Akadémia Jeruzsálemben

Egy év előtt néhány kiváló, aktív tudós és egyetemi tanár — dr. Keller, dr. Lewin, dr. Seydel és dr. Jacobus vezetése mellett — egy nagyszabású Zsidó Tudományos Egyesületet alakított Jeruzsálemben azon célból, hogy ez a zsidó tudományoknak fejlesztését eredeti zsidó szellemben elősegítse. A cél elérésére a következő nagyvonalú tervet tűzte maga elé a vezetőség: egy Zsidó Tudományos Akadémia alapítását, megfélelő könyvtárat, tudományos művek és folyóiratok kiadását, a zsidó kutatók és tudósok működésének s a fiatal tehetségeknek támogatását és továbbképző tanfolyamok rendezését különösen az egyoldalúan képzett talmudtudósok számára.

Az egyesület vezetősége nagy elánal dolgozik. Az egész elmúlt éven át folytak a továbbképző tanfolyamok, megvetették az alapját egy hatalmas könyvtárnak, amely Maimonides nevével viseli, mert pedig *Alumá* néven egy 200 oldalas tudományos gyűjteményes művet adtak ki, melynek előszavában bejelenti a vezetőség, hogy immár legközelebb megalakítja a Zsidó Tudományos Akadémiát és hogy az Alumának jövőévi kötete már az Akadémia kiadásában fog megjelenni.

Nincsen a világon még egy nép, — fejtik ki a vezetők — amelynek oly égető szüksége volna egy tudományos akadémiára, mint éppen a zsidóknak.

A zsidó tudományokban való kutatás, mind a mai napig minden terv nélkül történt. A világ minden táján található zsidó tudósok, akik azonban egymástól teljesen függetlenül művelik a különféle tudományágakat. Mindegyik a maga személyi hajlamai szerint dolgozik és azon körülmények szerint, amelyek között véletlenül él. Nincs a kutatásban megfelelő rendszer: sem a tárgyak értékének szempontjából, sem azon szempontból, hogy mely tudományos problémák megoldása sürgősebb. Fontos tárgyak teljesen el vannak hanyagolva és más, kevésbé értékes témával teltzett mértékben foglalkoznak. Nagyértékű, régi kéziratok, vagy a forgalomból elfogyott művek nem találhatók kiadóra, míg más, kevésbé értékes művek számos kiadását és feldolgozást érnek el. Mindezen anomáliák csupán azért lehetségesek, mert nincs átfogó, jól megszervezett központ, amely a zsidó tudományokat művelő egységeket magában foglalná és szisztematikusan vezetné a tudományos munkát a különféle ágak értéke s szükséglete szerint.

Amilyen szétszórtan élnek a zsidó tudományokkal foglalkozó erők, oly szétzóródott a zsidó tudományok anyaga is. Az értékes zsidó kéziratok és történelmi emlékek az egész világ nagy könyvtáraiban és múzeumaiban fekszenek. Némelyek zsidó, de túlnyomó részük nemzsidó kezében. A legkiválóbb példa erre a híres ókairói Geniza, amelynek a zsidó középkor történetére vonatkozó, felbecsülhetetlen régi irattai a világ minden nagyobb múzeumába és könyvtárába vándoroltak szét, oly helyekre is, amelyek zsidók számára immár hozzáférhetetlenek is. Sok könyvtár kapui szemünk előtt csapódnak be a zsidók elől. 1933-ban még jó magam is kaptam a müncheni „Bayerische Staatsbibliothek“-től héber kéziratfotográfiákat: ma pedig — írják a palesztinai mérnök körök — sem Német, sem Oroszországból már alig lehet ilyeneket kapni.

A Zsidó Tudományos Akadémiának lesz a feladata, hogy a világ minden székében szétzört, értékes héber kéziratokat és egyéb kuffókat lefotografáltassa és a zsidó népek így összegyűjtött szellemi kincsét a kutatók rendelkezésére bocsássa.

Mindig voltak és ma is vannak oly nagy embereink, akik rendkívüli tehetségükkel és vasszorgalmukkal korsókat alkotó, monumentális munkáikkal ajándékozták és ajándékozzák meg ma is a zsidó népet. Elég, ha a ma is élő köztudott dr. Davidsohnak „Ocar hasir vehappit“ című hatalmas munkáját emlitem meg, amely a középkor héber költőinek a világon levő összes termékeit öleli fel, vagy dr. Lewinnak

„Ocar Haggeonim“ című sokkötetes művét amely az egész géoni korszak szellemi produktumát gyűjti össze és tudományosan feldolgozza, továbbá Kassowskynek Misna és Talmudconcordanciáját, vagy dr. Löwnek „Die Flora de Juden“ című grandiózus munkáját. Mindezek oly alkotások, amelyeket a zsidó tudományos világ évszázadokon át fog élvezni. Mindezeknek kiadására azonban *privát* jellegű. A hatalmas művek csupán egyes mecénások bőkezűsége révén válnak a zsidó nép közkincsévé. De épp ezen okból az egész vállalkozás alá van vetve az idők hullámzásának és a gazdasági viszonyok kényének-kedvének. Kell tehát, hogy ezen kezdeményezések kikerüljenek a *privát* személyek és vállalatok bizonytalan kezéből és hogy azok a zsidó népek biztos talaján álló közintézményének feladatává váljanak. Nem szabad engedni, hogy a zsidó nép nemzeti kultúrkincsének megőrzése a véletlen eshetőségein múljon!

Tagadhatatlan, hogy a zsidó tudományokat köszönjük a galut zsidó kutatóinak, de ugyancsak sokat szenvedett is általuk. Mindama idegen irányok és módszerek, amelyek a galut nemzsidó környezetében divtak és amelyek természetesen a zsidó tudósokra is hatottak: utat találtak maguk a zsidó gondolkodók koponyájába is. Ezze szemben gazdagították és színesebbé tették a zsidó tudományt.

SZÍNHÁZ-FILM

3 ember a hóban

Ma van a bemutató előadása az utóbbi évek egyik legműveltebb zenei vigjátékának, amely 3 ember a hóban cím alatt Budapesten kezdte meg karrierjét s most elindult a világsiker felé. Erich Kästner szindarabja és Gyöngy Pál zenéje hallatlanul mulatságos szórakoztató, de amellett érdekes zenei vigjátékkal gazdagították az operettiroda mat. Budapesten több mint száz előadás ért meg eddig a 3 ember a hóban.

Nálunk Gróf László rendezésében, teljesen új, pazar díszletekkel s a változatos toalettek egész sorozatával kerül színre a 3 ember a hóban. Jobbnál-jobb szerepek jutottak ezúttal színészeinknek. Kovács György, a Vigzínház tagja szegény fiatalembert játszik, aki nem mindennapi bonyolalmakon keresztül jut el a gazdag gyáros leányának kezéhez. Tóth

HETI MUSOR:

Péntek fél 9: **HÁROM EMBER A HÓBAN.** Erich Kästner és Gyöngy Pál Budapestben több mint 100 előadást megért briliáns zenei vigjátéka. Kovács György vendégjátékával. Harma b Jolán, Kőszegi Margit, Stefanidesz III, Miklósy Margit, Czoppán Flóri, Tóth Elek, Ihász Aladár, Tompa Sándor, Csóka József, Borovszky Oszkár, Nagy István fellépésével. Premierbéliet 22. sz.)

Szombat 3¼: **MONTMARTREI EBOLYA.** (Olcsó helyárrakkal.)
6: **AZ UR KATONAI.** (Kovács György vendégjátékával. Olcsó helyárrakkal.)

mányt, de részben bizony ártottak is neki. Azon téves nézetek, amelyek a nemzsidó körökben a zsidó nép föl és annak tanairól elterjedtek, nem egyszer téves utra tereitek sok zsidó gondolkodót is. Elég, ha itt a bibliakritikára utalok, amely nagy zsidó tudósokat is magával rántott, amelynek alapjait azonban sorba rombadöntik a legújabb ásatások. A galutélet sokszor elárvította gondolkodóinkat az eredeti, élő zsidóságtól, néha olyan messzire, hogy egyes zsidó írók magát a zsidóságot is meg sem értették vagy félreértették, sőt néha a kor sulyos hatása alatt egyenesen élete ellen is törtek. Hiszen az egész tudatos, u. n. zsidó asszimiláció is zsidó gondolkodóktól indult ki.

Mindezen galuti jelenségeknek véget kellene vetni. És hol lehet a zsidó tudományt eredeti mivótában jobban fejleszteni, mint az újjáéledő, ömlesztet palesztinai milióban? Mind a palesztinai, mind a galut zsidóságnak tehát elsősorban, nemzeti feladata, hogy Palesztinában megteremtse a zsidó tudomány centrumát, mert csak ott lehetséges azt a galut hamisításaitól és a káros utánzásoktól megóvni. Valamint az igazi zsidó emberi típus, egy zsidó tudomány is csak ott fejlődhet ki igaz, zsidó eredetiségében.

És mindezen célokot a Zsidó Tudományos Akadémia akarja szolgálni.

Az Akadémia támogató tagja lehet Romániában, aki az évi 400 lej tagsági díjat előzőleg kifizeti és felvételét kéri. A vezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a felvételt minden megindokolás nélkül megtagadja. A tagok ingyen kapják az Akadémia összes kiadványait. Ezen sorok írója (Timisoara IV. Str. Fröhl 40) az Akadémia vezetőségétől kapott megbízás alapján a Romániában történendő jelentkezéseket és az ezzel járó díjakat szívesen felveszi és továbbítja rendeltetési helyére. Fleischer Lipót

ROMAN OPERA MUSORA:

Pénteken, február 14-én: A varázsfuvola. Szombaton, február 15-én iskolai matiné: A coziai leány.

Vasárnap, február 16-án este: Turandot.

ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Ma: **A boldogság.** (Le Bonheur). Világságer. Fősz. Charles Bayer, Gaby Morley. — Vasárnap d. e. 11-kor nagy mané két filmmel: I. Marnet csaka, II. José Mojica vagy az Alarcos lovag. Minden hely 12 + 3 lej.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Két film! Világvárosi műsor! I. Kacagó szemek. Megható dráma. Shirley Temple. II. Szöke Kató esete a szerelmes diákkal. Liane Haid. Helyárak: 9 és 13 lej. Kez. dote: 3, 6 és 9 órákor.

MUNKAS MOZGÓ MUSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton 3, 6 és 9 órákor: I. Titkos szögálat. (Képek munkában). Kémdráma. Főszereplők: Kay Francis és Leslie Howard. II. Barcarola. Operettfilm. Főszereplők: Gustav Frühlich és Lid Baarowa. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésmel egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 száza ék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbíthat, ha portóbélyeg mellékelve van.

Fél üzlethelyiség kiadó Str. Memorandului elején. Cim a kiadóban.

Női és férfi felkerményvárást, keletgye-készítést a legszebb kivitelben vállal öz. Berkovitsná, Str. Legiona Ardeleană 5.

Három szobából és konvictóriálit lakas külön telken aprilis 1-re kiadó. Cim: Str. Fabrica de Zahar 4.

Subdivizionar már 250.— lejért is részvehet az Allami Osztályosorszájék február 15-iki 203 millió sorsolásán, „Economia“ főelárusító, Cluj, Piața Unirii 23.

Egyszoba konyha, speiz azonmala is kiadó butorral vagy anélkül. Krausz, Baron L. Pop 17. Megtekinthető 2—3 között.

A Valea lui Mihai—Sclnd-i vasuti vonalon hetekkel eziótt egy pár „w“, tefflin talál. Igazot tulajdonosa átveheti Spitzer Mórál, Valea lui Mihai, jud. Salaj.

Szép komplett, keveset használt söét tölgya ebédőberendezés olcsón eladó, Str. B.erică Orodoxă 3.

Gyors- és gépirőnt keresünk. Ajánlatokat „Pe.fekt 8“ jelgére.

Bevezetett cikkek bucaresti lerakatához abszolu megzhaó, minden kritikát kibíró, kereskedelmihez képzett fiatalember keresetkí azonmala, 150.000—200.000 lejnyi készpénzranciával. Jelige „Birtos megélhetés“.

Gyorssajtók, amerikai gép, vágógépek, dekló, oló, aranyozóprés, fűzőgép, perforológép, dobozgyári gépek, Stockprés, sereolybia, cím- és kenyérsások, stb. elnyös áron, darabonként eladók. Cim: Rudolf Mosse hirdelőroda, Arad.

Kefelüzem, 35 éve jól bevezetve, teljes felszereléssel és nyersanyaggal, családi okok miatt eladó. Érdeklődéseket „200.000“ jelgén Rudolf Mosse, Oradea továbbít.

Orvos-kosmetikusnál tanult, praksissal bíró kosmetikus:ó állást keres, vagy betársulna. Cim a kiadóban.

Előkelő családból származó, érettségizett, négy nyelvet beszélő, általános kereskedelmi ismeretekkel bíró 34 éves volt önnáló kereskedő bönöstülné kereskedelmi vállalatba, amelynek vezetéseben aktív részt vehetne. Választ ügynökök kizárásával „Rep.ezentáló“ jelgére a kiadóba.

Készpénzért veszek prima óvasztot ma háfagyut. Ajánlatokat „Fagyú“ jelgére a kiadóba.

Olcsón eladó telek két házzal. Str. N. Cristea 31.

Az Országos Tago

Str. Saguna 7. — Pénteken, február 14-én: 8 óráig dr. Bergfeld.

— Ismét véres h...
... és mongol csa...
... bol jelentik: A japá...
... pato kiközött véres...
... nál, Mandzsuria te...
... mongol csapatok je...
... japán-mandzsui sere...
... visszafoglalnia.

— Tűzvész pus...
... szücsöt. Newyork...
... ben a Victoria szá...
... A nagy hűg mia...
... nagy nehézségek...
... sulyosan megsebes...
... lakokból. Ujabb je...
... Victoria száloban...
... és a halottak szám...
... és attól tartanak, h...
... tak.

— Franck német...
... adásában azt hang...
... vényeket nem veze...
... Va sőbbi jelentik: E...
... miniszter eadást...
... zeti szocialis a tör...
... met törvényeket ne...
... gyűlölet, hanem cse...
... hogy az ne kevered...
... vel. A német-lingye...
... békét szolgálja.

— Beörökelt tart...
... ség. A rendő.ség...
... délelőtt az állomáso...
... renc és Verzaí Feret...
... akik éppen el akart...
... tartóztatás: Mocian...
... két elfogott betörő...
... és lopást követ...
... Clujon.

— „TANAR UR...
... VICCEKET“. Eg...
... tudományos folyó...
... mal and Social...
... cikkiben fog alkoi...
... rai .ossz szokások...
... figyelmét károsan...
... melyn írói száz...
... két héten át figye...
... és jegyezze fel...
... amelyek alkalmas...
... vagy az ellenszen...
... nak lelkükre köt...
... teljes tárgyilagoss...
... ták őket, hogy az...
... figyelési anyag ne...
... urak szem elé. K...
... iskolai tanár állt...
... sejtve egy-egy hal...
... galata a a t. Az...
... kevesebb, mint...
... .katedral rossz...
... Alább a husz leg...
... táját közöljük:

1. Ugráló és ös mód.
2. Szájharapdala
3. Hom okráncol
4. Játék különb üveg, óralánc.)
5. A fej hátraha
6. A fül az orr,
7. A kéz zsebre
8. Komikus este
9. Tulhosszu szü
10. Elavult szav
11. Fejvakarás.
12. Révedező te
13. Elhanyagolt
14. Tu lassu besz
15. Tulsok mozg
- közben.
16. Rossz viccek
17. Rossz monda
18. Borzas haj.
19. Idéges mozd
20. Rikító szinü
- A folyóirat az hogy nem volna k...
... nál fel lehetne fe...
... kás. De e rossz...
... vá tozatossága go...
... bet. már csak az...
... legtöbb esetben k...
... lík hallgatóra. A...
... tehát a jövőben...
... ne játszanak a sz...

PERA MUSORA:

14-en: A varázsfuvola.
15-en iskolai matiné: A...

16-en este: Turandot.

MOZGÓ MUSORA:

(Le Bonheur). Világálgár.
Bayer, Gaby Morley. —
11-kor nagy matiné két
rnei család. II. José Mojica
os lovag. Minden hely 12

MOZGÓ MUSORA:

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

MOZGÓ MUSORA:

1. Titkos sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

PRO
ETÉSEK

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

HIREK

Az Országos Zsidó Part Cluj-i Tagozatának

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

- 1. Ugráló és összefüggéstelen előadás.
2. Szájharapdálás.
3. Homokráncolás.
4. Játék különböző tárgyakkal (szemüveg, óralánc).
5. A fej hátrahajlítása.
6. A fül az orr, az ajkak fogdosása.
7. A kéz zsebbedugása.
8. Komikus estta. tá.
9. Tulhosszu szünetek előadás közben.
10. Elavult szavak használata.
11. Fejvakarás.
12. Révedező tekintet.
13. Elhanyagolt kiállítás.
14. Tulassu beszéd.
15. Tulsok mozgás és járkálás előadás közben.
16. Rossz viccek beleszövése az előadásba.
17. Rossz mondat szerkesztés.
18. Borzas haj.
19. Idéges mozdulatok.
20. Rikító színű ruhák viselése.
A folyóirat az eredményhez hozzáfűzi, hogy nem volna különös, ha egy-egy tanárnál fel lehetne fedezni néhány rossz szokás. De e rossz szokások gyakorisága és vázlatossága gondolkodóba ejti az embert, már csak azért is, mert a tanár a legtöbb esetben káros hatást gyakorol ve. Nk hallgatóira. Az amerikai tanár urak tehát a jövőben ne vakarják a fejüket és ne játszanak a szemüvegükkel!

PHILIPP MAYER & Co. HAIFA

Vállalkozunk saját területeken jó és egészséges helyen földet megművelésére és előkészítésére a városban és a vidéken való telepítés céljából

Haifa (Neuer Merkas) South Africa Building P. O. B. 160. Tel. 787, 1365. Tel.-Adr. Filmer Haifa

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T. lakberendezési KIÁLLITÁSA Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piața Albina 17 sz. alatti mintakermit. Akadályoztatása esetén a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal és tervekkel.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

1. Kacagó sz...
drama. Shirley Temple.
esete a szerelmes diáktól.
lyárak: 9 és 13 lej. Kez.
örökz.

CONVOCARE

Acțiunea firmei Societatea Anonimă Clujana pentru comerțul de piele și accesorii de ghete, sunt convocati la adunarea generală ordinară, care se va ține în ziua 24. Februarie 1936 ora 10 a. m. în Cluj, în Strada Regina Maria No. 18, cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul consiliului de administrație și al comiteului de cenzori și prezentarea bilanțului și contului de profit și pierdere pe anul 1935; 2. Hotărâre în ce privește conturile exercițiului 1935; 3. Alegerea comiteului de cenzori; 4. Modificarea titlului firmei și modificarea art. 1. al Statutelor; 5. Alte propuneri. Cluj, la 14. Februarie 1936. Bilanț 31 Decembrie 1935. Active: Număr 88,445.—; Mărfuri 2,699,989.—; Debitori 1,400,000.—; Instalafie 21,520.—; Cec postal depozit 1000.—; Uzinele electrice depozit 1500.—; Imprumut de înzestrare 4400.—. Pasive: Capital social 2,000,000; Accepce proprie 1,550,767.—; Creditori 3,638,595.—; Fond de rezerve 115,549.—; Fond de rezerve p. dubioase 54,688.—; Profit net 24,127.—. Total 7,383,726.—. Contul profit și pierdere: 31. Decembrie 1935. Pierdere: Speze generale 993,646.—; Dobânda 15,625.—; 10% amortizmet de instalafie 2390.—; Profit net 24,127.—. Profit: Profit brut din mărfuri 1,035,788.—. Total 1,035,788.—. Societatea Anonimă Clujana pentru comerțul de piele și accesorii de ghete.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Egy előfizető. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

UJ KELET Legújabb hírek

Jobboldali diákok súlyosan inzultáltak a nyílt uccán Leon Blumot, a francia szocialista párt elnökét

Jacques Bainville temetésénél az ultranacionalista diákok felismerték Leon Blum autóját és botokkal súlyosan összeverték a szocialista vezért

Párizs, február 13. Ma temették el Párizsban Jacques Bainville-t, az Action Française ismert újságíróját és teoretikusát. Leon Blumnak, a francia szocialista párt elnökének autója éppen akkor érkezett a hadügyminisztérium épületéhez, amikor a temetési menet arra haladt el. Leon Blum felállította autóját, hogy utat engedjen a temetési menetnek. A menetben igen nagy számban voltak képviselve a nacionalista diákok, akik felismerték Leon Blumot, körülvették az autóját,

botokkal betörték az autó ablakait, úgyhogy Leon Blum csak nagy ügyel-bajjal tudott menekülni kezek közül. A diákok azonban utána vetették magukat, rárontottak, ütlegelni kezdték és a földre teperték. Az először rendőrök és Leon Blumnak a sofőrje csak nagynehezen tudták kimenteni a szocialista vezért a diákok kezei közül. Blumot rendkívül súlyos sérülésekkel körhaza szálították, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta.

Megélénkült a haditevékenység az eritreai frontszakaszon

A petróleumszankciók tanulmányozására kiküldött bizottság közölte jelentését

Róma, február 13. (Rador.) A ma kiadott hivatalos hadszíntéri jelentés szerint az eritreai fronton élénk hadműveletek folynak de a szomáliai harcvezetésen semmi jelentős változás nem fordult elő.

Genfi jelentés szerint a petróleumszankciók tanulmányozására kiküldött bizottság ma közölte jelentését annak függelékével együtt. A jelentés pontos címe: „Az orvosi-technikai tanulmányozása végett kiküldött szakértő bizottság jelentése, amelynek között a petróleum, valamint a petróleum altermékeinek kereskedelme és szállítása be-

nyújtást nyer.” A jelentés rámutat arra, hogy Franciaország 1934 évben csak az olasz petróleumbehozattal 3,5 százalékat, tehát 900.000 tonnát szállította. Ebben az időszakban Oroszország főleg Oroszországból, Romániából, Holland-Indiából és az Egyesült Államokból szerezte be a petróleumszükségletét. A jelentést haladéktalanul megküldik a népszövetségi tagállamoknak, továbbá az Egyesült Államoknak is.

Nápoly, február 13. (Rador.) A Sardegna teherhajó ma 130 orvossal és 1500 ápolóval utnak indult Kelet-Afrikába.

Véres ütközet Granadában forradalmárok és ellenforradalmárok között

Granada, február 13. (Rador.) A Monacóban tartott forradalomellenes blokk szabadterén tartott gyűlésének részes vevői közé egy szomszédos domboldalról a forradalmi blokk

emberei 100 lövést adtak le. Három ember súlyosan megsebesült. Az ellenfelek között verekedés kezdődött, amelynek során még néhányan megsebesültek.

A Földközi tenger mentén tizesével szedte áldozatait az orkán és a vihar

Bulgáriában ötven ember pusztult el a fagyhullámban

Izisztambul, február 13. (Rador.) Az Anatóliában tegnap pusztító orkán méretei rendkívül nagyok voltak és azokról csak ma lehet hozzávetőleges fogalmat alkotni. 200 mo'oroszbarka elsüllyedt, az Ukapan hid beszakadt. Izisztambuli számos negyedét elöntötte az ár. A város és a szomszédos helységek között a közlekedés megszűnt. A Márvány tengeren a vihar letépte láncokról és a mólóhoz csapta, úgyhogy a legtöbb hajó megsérült.

Milánó, február 13. Tegnap őrjási vihar pusztított a milánói öbölben. Számos bákát a szélvész a parthoz csapott. A viharok

igen sok halálos áldozata van. Chioggiában 8 halász pusztult el a viharos tengeren.

Ankara, február 13. Az anatóliai viharok újabb tíz halálos áldozata van.

Szalónki, február 13. A szalónki öbölben is irtózatos vihar pusztított, amelynek tizenhét halálos áldozata és ötszáz sebesültje van. Husz halász pedig a tengerbe fulladt.

Bayruth, február 13. A szíriai partokon dühöngő viharok két halálos áldozata van.

Szófia, február 13. A bulgáriai fagy követ. keztében ötven ember pusztult el.

A megszavazott amerikai semlegességi törvény a hadviselő felektől megtagad minden kölcsönt

Több szenátor elégedetlen a törvénnyel

Washington, február 13. (Rador.) Mint az Uj Kelet jelentete, az amerikai szenátus külügyi bizottsága elfogadta a semlegességi törvényjavaslatot. A javaslat szerint az Egyesült Államok hadviselő feleknek nem adhatnak semmiféle pénzkölcsönt. Rövidlejáratu kereskedelmi hitelet azonban szabad nyújtani. A törvény hatálya alól ki vannak véve azok az amerikai köztársaságok, amelyeket egy nem-

amerikai állam támadna meg.

Washington, február 13. (Rador.) A kongresszus néhány tagja, akik elégedetlenek a szenátus intézkedésével a semlegességet illetően, mindent el akarnak követni annak érdekében, hogy szigorúbb törvényhozást léptessenek életbe a semlegességre vonatkozólag. Ehhez a csoporthoz csatlakoztak többek között Clark, Nye és Rope szenátorok is.

Grosz Jenőt a román hatóságok rendelkezésére bocsátották

BÉCS, február 13. A bécsi törvényszék tegnap elutasította Grosz Jenő fellebbezését kiadatása ellen. Grosz ügyvédje, dr. Leist, az igazságügyminiszter fivere volt. A román hatóságokat értesítették, hogy Grosz rendelkezésükre áll. A román rendőrség megbízottai még ma elindulnak Grosz Jenő után.

György görög király elnökletével összeült a pártelnökök értekezlete

Három évre kikapcsolják a görög politikai életből a venizelisták tisztek reintegrálásának kérdéses. A 300 képviselői mandátum végleges megosztása

Athén, február 13. (Rador.) A mandátumok harmadik és végleges felosztása után a 300 képviselői mandátum így oszlik meg: Venizelos elleni koalíció: 144, Venizelisták: 141, kommunisták: 15.

A király elnökével ma tartandó értekezleten javasolni fogják, hogy a katonai problémát — a venizelista tisztek reintegrálásának kérdéses — kapcsolják ki három évre. Azt hiszik, hogy ez a megoldás meg fogja könnyíteni a királyi kormány alakítását.

Athén, február 13. (Rador.) Ma délután

György király elnökletével összeült a pártelnökök értekezlete, amelyen Csaldarisz, Szofulisz, Theotokisz, Matasz, Papanasztazi, Kafandarisz és Demertzisz vettek részt. A király vázolta a politikai helyzetet és nyomatékosan felkérte a pártelnököket, adjanak stabil kormányt az országnak, mert ha ez nem sikerül, a jövő hétre összehívják a parlamentet és annak a pártnak ad megbízást a kormányalakításra, amely ott többséget szerez.

Vakmerő rablótámadás Newyork egyik elegáns ékszerüzlete ellen

Newyork, február 13. (Rador.) Három igen jólöltözött bandita hatolt be ma a Madison Avenue egyik elegáns ékszerüzletébe, megkötözték az ékszerészt és annak lányát, valamint az üzletbe belépő vevőket, feltörték a kasszát és 15 ezer dollárral, valamint nagyjértékű ékszerekkel eltűntek.

LEGUJABB SPORT

Anglia legyőzte Magyarországot, Csehszlovákia Ausztriát

Az 1500 m. gyorskorcsolyázást Mathiesen norvég nyerte

Garmisch-Partenkirchen, február 13. (Rador.) Ma délelőtt a következő jégkorongmérkőzéseket játszották le:

Anglia—Magyarország 5:1 (1:0, 3:0, 1:1) és Csehszlovákia—Ausztria 2:1.

Az 1500 méteres gyorskorcsolyázás olimpiai bajnokságát Mathiesen, Norvégia nyerte 2 perc 19,2 mp. olimpiai rekordjával, honfitársa, Ivar Ballangrud és a finn Vasenius előtt.

Mind kielégítőbb eredményeket mutat a Marconi szenátor által létesített orvosi rádióközpont. Rómából jelentik: A Marconi szenátor vérese alatt létesített orvosi rádióközpont, amelynek célja orvosi segínyt nyújtani a hajók fedélzetén megbetegedetteknek, mind kielégítőbb eredményeket mutat fel. A rádióközpont orvosi nemcsak tanácsokat adnak a betegeknek, de a betegség menetét is figyelemmel kísérik az utazás tartama alatt. Most olyan készülékekkel kísérleteznek, amelyek lehetővé teszik a szívverés és a légzés kiállítását rádió által.

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden német (25% redukcó!), francia, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és elfizethető Lepagenál Cluj. A lapok közvetlenül kapja a kiadóól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagenától. Cluj, jelezve, mely szakma érdekel.

Bixádi viz

„Bixádi viz” amely a gyomorból a fehérvérig a gyomorégés tájékaik ellen a legjobb, mert használata enyhén biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindent Cluj berakati: Vitromin Rt. Calas Regele Ferdinand.

A párizsi

Van rá eset, ha... új ügyet szolg... Ama barbár k... napi nap folya... Leon Blumnak, a... puritán vezérének... ok megnyílnak... ügyet szolgált.

A gyűlölettel el... dása végre eler... fel a döbbenet é... francia emberben... zma türelmenek... eddigi kormányok... elnézők.

A tegnapi táma... mélyén szunyada... mra brutalitásba... tők az utját, az... is a mélységbe kel... tyos kéz fel nem... nyeket.

Ha a történelem... kmatok, úgy kétsé... ható, hogy abban... brutális támadás... sán nem Léval... politikus állott a... gári haladók egy... Sarraut, miniszter

Ezerence a ké... hogy a francia... jelentőségét a tap... tosan le tud a mér... példán okulva, rá... ságra, hogy a sz... azokat illeti meg... ságjogok eltiprásá... nem jelenti annak... nak való behódolá... lenséget is ugyan... nek, mint a demok...

A Leon Blum e... sőtelenül bevezet... centrikus támadá... ság alkotmánya el... e támadás mögöt... olyan szék lelkise... Daudet, Charles... diákjaik állottak... gasabb" körök, am... ben állannak a né... dekek szolgálatjár... állítottak csapatot...

Az a támaszás... fejét vérbeborító... mokrácia riasdója... a végzetnek, mely... világ mélyére tasz... Németországot is... totta.